

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Duhovna priprema
za Uskrs

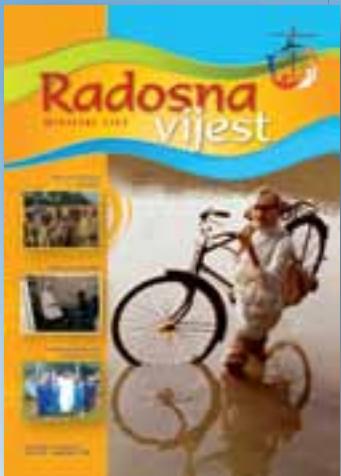

Bolnica za siromaše

Godišnjica posvećenja
biskupa Chrisa

Apostolat molitve

**"Da vlade potaknu zaštitu
stvorene prirode i pravednu
raspodjelu prirodnih bogatstava"**

Uvodnik U središtu Iz života naših misionara

Intervju Apostolat molitve Vijesti iz Crkve u Hrvata

Iz dnevnika jednog misionara Misijski velikani

Sadržaj

Uskrslji na putu za Emaus	3
Kršćanski Bog – uskrisitelj na novost života.....	4
Dugo i teško liječenje..	6
Bolница za siromahe.....	7
Duhovna priprema za Uskrs	8
Godišnjica posvećenja biskupa Chrisa.....	9
Dekanatski susreti vjernika.....	11
Laici u liturgijskoj i pastoralnoj službi	12
Misijska nakana za travanj	14
U Hrvatskoj održan susret europskih nacionalnih ravnatelja Papinskih misijskih djela.....	15
Godišnja skupština Papinskih misijskih djela u BiH	16
Godišnja skupština Papinskih misijskih djela u Hrvatskoj	17
Korizmene misijske aktivnosti	18
Posjet misionarke iz Benina.....	18
Misijski križni put.....	18
Veliki poglavica osnovao harem	19
Sv. Laura Montoya Upegui, duhovna majka Indijanaca	21

Impressum

Izdavač: Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini

Glavni urednik: vlač. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** don Ivan Štironja

Godišnja preplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD

Tisak: Grafička Markulin, Lukavec; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 1000 ZAGREB
Tel. 01/56 35 055, Fax 01/46 69 254
E-mail: missio.croatia@zg.ht.hr
web: www.misije.hr

Kunski ţiro račun:
IBAN: HR6323600001101542876
Model: HR99
u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR6323600001101542876
SWIFT CODE: ZABAHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 0387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.misijo.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Uskrstli na putu za Emaus

Poslije Uskrsa slušamo različite izvještaje o prvim zajednicama vjernika. Suprotno uobičajenom mišljenju, učenicima nije bilo lako vjerovati u uskrslog Isusa, a još manje govoriti o njemu naokolo. Prvima je uvijek teže nego onima koji slijede, bilo gdje bili. Izvješće o učenicima iz Emausa koji se vraćaju u svoje selo nakon tragičnih događaja to nam najbolje osvjetljava.

Piše vlč. Antun Štefan

Oni su hodali po cesti leđima okrenuti Jeruzalemu i njihovim očekivanjima. Ispunjali su ih sumnja, tuga i obeshrabrenje; pogledi su im bili usmjereni prema njihovim problemima i nevoljama i svemu što su ostavili. No, tu je netko tko će im se pridružiti na putu – Gospodin Isus!

Kako su učenici iz Emausa prepoznali Isusa, da nije mrtav nego živ? Tomu neznancu koji im se pridružio na putu počeli su prepričavati događaje koji su se zbili u Jeruzalemu, pretresali su s njim svoja sjećanja i iskustva... A on ih je zatim usmjerio prema *Pismima*, na drugaciji način nego što su im to drugi objašnjivali, i zajedno s njima potražio dokaze o sebi. I postupno su njihova srca počela gorjeti i moral im je rastao. Ipak, trebat će znak: Gospodina će prepoznati tek u lomljenu kruhu.

Tako je to i s nama današnjim kršćanima. Kad zajednički slušamo *Pismo*, povezujući ga sa svojim životnim

sudbinama, i zajednički lomimo kruh, sudjelujući u euharistiji, prepoznajemo živog Isusa.

Isus Krist, Emanuel je "s nama Bog" sve do kraja vremena. Njegova ljubav nam je stečena jednom zauvijek i ništa nas ne može rastaviti od nje. Isus je uskrsnuće i život!

"Galileja naroda" o kojoj nam priča Isus (*Mt 4, 12–15*), nagovještaj je svih onih koje će on pozvati da idu sve do kraja svijeta i propovijedaju njegovu radosnu vijest. To je životna priča naših misionara i misionarki, tih hrabrih i vjernih ljudi, zaljubljenih u Isusa, koji su mu svjedoci.

Zahvalni Bogu za sve njih, ne zaboravljamo ih u našim molitvama i žrtvama, a njima i svima neka i ovaj Uskrs bude blagoslovлен i radostan.

ISUS JE USKRSNUO, ISUS JE ŽIV!
ALELUJA, ALELUJA!

SRETAN USKRS SVIMA!

Prema istinskom Bogu i očovječenju (8)

Kršćanski Bog – uskrisitelj na novost života

Mnogim je kršćanima, a dijelom i drugim ljudima, barem u nekim trenutcima poželjno i prihvatljivo da je Bog u Isusu "hodao po zemlji" (postao čovjekom), da bi bio što bliže čovjeku. Uostalom, rijetko se komu, pa i nevjernicima, ne svida ono što je Isus govorio i činio, čime je oduševio i danas oduševljava velik broj ljudi. Ipak, istini za volju, moramo reći da je bilo i ima toliko religija koje sadržavaju lijepa moralna načela, dijelom slična Isusovima, upućuju na nekog Boga, na njegovo veličanstvo, kojemu se treba klanjati, žrtvovati mu i sl. I mnogi se pitaju zašto bi to trebali ostaviti i prihvatiti kršćanstvo, kad je gođovo "sve slično". Nisu još uvidjeli specifičnost kršćanstva, koju, nažalost, ne uviđaju ni svi kršćani, makar to u Apostolskom vjerovanju isповijedaju, pa izgleda da se za neke istine ne mari ili ih se čak smatra nevjerojatnim.

1. Bitna novost kršćanstva: jednom se dogodilo uskrsnuće

Uza sve to što se čovjek osjeća moćnim, čak i jedinim gospodarom svoje budućnosti, ipak prije ili kasnije uviđa da je ranjiv i nemoćan kad

se sjeti da sve njegove snove prekida već i pomisao da jednom mora umrijeti i sve ostaviti. Pred time čovjek, jednostavno, mora zanijemjeti. I ako želimo biti iskreni, ta činjenica djeluje toliko razorno da rađa pesimizam, pa i uvjerenje da se ništa ne isplati. Međutim, većina ljudi se, srećom, ne predaje takvim crnim mislima, premda one stalno nadiru, pogotovo kad ostajemo pogodeni smrću drage nam osobe i sl. Odatle i razni pokušaji "osmišljavanja" života, od vjerovanja u neku vrstu besmrtnosti što se tiče sjećanja na nas i naša, osobito velika djela, kao i življjenja u spomenu svojih i prijatelja, sve do "seljenja duše" ili reinkarnacije s ponavljanjem života dok se ne dogodi "oslobađanje od tijela". Gotovo da je nemoguće sabrati sva moguća vjerovanja koja postoje do na kraju svijeta. A ona su uobličena i u nekim velikim religijama, uvelike otporna na kršćanski navještaj o svim drugaćijem vječnom životu, o čemu nam upravo misionari mogu najbolje posvjedočiti.

Međutim, istinski kršćanin vjeruje da je Bog uskrisitelj na nov i vječan život; konkretno, da se dogodilo "jedno uskrsnuće" Isusa iz Nazareta, Boga i

čovjeka, koje je najprije izazvalo veliku pomutnju, a potom neopisivu radost i novost. Naime, i za Isusove je sljedbenike, premda su našli prazan grob i čuli glas koji ih je uvjerenio da je taj pokopani Isus uskrsnuo i da nema smisla tražiti "živoga među mrtvima", to u prvi mah predstavljalo najprije neku tlapnju, čak i muku. No sve se uskoro duboko mijenja kad im se Uskrsli ukazuje. Nije to bilo neko njegovo oživljavanje, kao što se nekoč dogodilo Lazaru i Jairovoj kćeri, jer su ponovno kasnije morali umrijeti. Naprotiv, bio je to proslavljeni Isus, nešto jedinstveno i jedino u povijesti čovječanstva, što su mnogi nastojali osporiti, ali bez ikakva ishoda. Jer taj događaj je povijesno "jasan kao sunce", što je pokazala činjenica ne samo praznog groba, nego i kasnijega češćeg Isusova ukazanja svojim učenicima i mnogim drugima. Taj je događaj od nevjernih i plašljivih učenika učinio hrabre svjedočke, sve dotle da su za uskrslog Krista polagali život, onda i danas.

2. Uskrsli Isus – pobjednik svih životnih tamnih strana

Svetopisamsko svjedočenje, kao i život prve kršćanske zajednice, sve

Piše dr. Milan Šimunović

do današnje Crkve, živi upravo od toga temeljnog dogadjaja uskrsnuća. Negdašnje katekizamske formule, koje su, nažalost, dosta suhoparne (a neke još uvijek i ne spominju uskrsnuće, već samo da nas je Isus otkupio), treba što prije bitno dopuniti i naglasak staviti na temeljnu novost da je s Isusom započela sasvim nova budućnost, koja prelazi i "Rubikon smrti". Jer Bog je novim i nerazorivim Isusovim životom svima otvorio put u život. Proslavljeni Isus "sjedi s desna Bogu" (Vjerovanje), on je Gospodin (Kyrios), koji ima punu vlasti nad čovjekovim životom, s jednim jedinim ciljem da nitko ne propadne, nego da ima život vječni (usp. Iv 3, 16).

Isusovo uskrsnuće, koje predstavlja vrhunski domet Božjih spasenjskih djela u povijesti, postalo je odredište ljudske povijesti, ujedno i najava sveopćeg uskrsnuća. To je najradosnija kršćanska vijest, temeljni navještaj. Jer Gospodin Isus je jači od svih naših životnih tamnih strana. On je kadar razbiti okove našega tvrdog srca i u nama pobijediti "klice smrti". Njegova ljubav nadvladava sve ono što grijeh i smrt unose u svijet. Sad čovjek ima mogućnost iskusiti neviđenu i nečuvetu novost. Zato apostol Pavao kaže da ono što sijemo u raspadljivosti uskrsava u neraspadljivosti, u slavi i snazi (usp. 1 Kor 15, 43–44). A to se odnosi i na cijelo stvorene, pa teologija govori o "kozmičkom Kristu", koji prožima cijeli svemir. Sve se preobražava i preoblikuje. Zato apostol Ivan može reći: "I vidjeh novo nebo i novu zemlju jer – prvo nebo i prva zemlja uminu... (...) Tada Onaj što sjedi na prijestolju reče: 'Evo, sve činim novo!' I doda: 'Napiši: Ove su riječi vjerne i istinite'" (Otk 21, 1–5).

3. Uskrsnici, a sad idite i navještajte uskrsnu vjeru!

Apostolima se, najprije sumnjičavim i zbumjenima, otvaraju oči vjere kad im Uskrsl dolazi kroz zatvorena vrata, kasnije s njima blaguje, govori im, tješi ih i pripre-

ma za dar Duha, da bi mogli postati hrabri svjedoci uskrsnuća. Jer takav se doživljaj ne može sakriti, treba ga uza sve rizike obznanjivati, poput apostola Petra, negdašnjeg strašljivca, potom hrabra svjedoka Krista uskrsloga pred raznim narodima na dan Pedesetnice.

Kršćani se raduju jer Isusovim uskrsnućem započinje sveobuhvatna preobrazba. Bez obzira na činjenicu da u svijetu i dalje postoje velika zla, koja nas i danas sve više obeshrabruju, a nekim stavljaju u pitanje i samu vjeru u Božju prisutnost i moć, svijetu je pružena šansa ne tek "preživljavanja", već pobjede dobra nad zlim, u novoj kvaliteti života. Premda smo navikli najčešće crno gledati, ipak je činjenica da su se snagom Isusova uskrsnuća i djelovanja njegova Duha u svijetu dogodile tolike preobrazbe, toliki su ljudi učinili i čine silna djela ljubavi te i u najvećoj bijedi i mukama izdržavaju upravo u snazi uskrsne vjere. Zato papa Franjo trajno upozorava da nam je danas više no ikad potrebno te prave borbenosti, koja izvire iz uskrsnuća.

Žene "prvog dana", Isusovi učenici i ostali doživjeli su Uskrsloga. Kršćanska vjera nije samo znanje, povjesna činjenica, ona je i iskustvo, doživljaj koji treba prenositi uzajamnim pripovijedanjem. Iskustvo da Isus živi, da je razorna moć smrti slomljena, da je Božja ljubav jača od zla, to drži Isusove istomišljenike, koji to iskustvo međusobno dijele, nakon što ga na originalan način proživljavaju u susretu s Uskrslim u euharistiji (lomljenju Kruha). Dakako, na njima se mora i vidjeti da žive od stvarnosti novoga, i to već sada, da u njihovu životu bude prisutno suumiranje i suuskrsnuće s Kristom. Zato divno zvuče riječi o. B. Dude: "Kršćanin je čovjek velike uskrsne nade... Kršćanin je čovjek, dakle smrtnik. No taj je čovjek kršćanin, to jest – uskrsnik."

Zato je Uskrs perspektiva, jامство slavne budućnosti. Ne radi se o tome da drugima dokazujemo da je Isus uskrsnuo. Jer premda je

Isusovo uskrsnuće, koje predstavlja vrhunski domet Božjih spasenjskih djela u povijesti, postalo je odredište ljudske povijesti, ujedno i najava sveopćeg uskrsnuća. To je najradosnija kršćanska vijest, temeljni navještaj. Jer Gospodin Isus je jači od svih naših životnih tamnih strana. On je kadar razbiti okove našega tvrdog srca i u nama pobijediti "klice smrti". Njegova ljubav nadvladava sve ono što grijeh i smrt unose u svijet. Sad čovjek ima mogućnost iskusiti neviđenu i nečuvetu novost. Zato apostol Pavao kaže da ono što sijemo u raspadljivosti uskrsava u neraspadljivosti, u slavi i snazi.

to jasna i nepobitna činjenica ako tko imalo zaviri u evanđelja i život prve Crkve, to je ipak "veliki misterij", koji traži vjerovanje Isusu, koji je rekao da je "uskrsnuće i život" te da tko vjeruje u njega "živjet će ako i umre" (usp. Iv 11, 25). Jedino se od te i takve vjere može živjeti. Tu vjeru u "uskrsnuće mrtvih i život budućeg vijeka", da je Sin Božji, Isus, uistinu uskrsnuo, treba i radosno isповijedati. Upravo ta vjera nosi i naše misjonare, koji, pod cijenu života, ne posustaju.

Priča se da su jednom kršćanski misionari pitali znamenita Indijca Mahatmu Gandhiju što bi morali činiti da Indijci bolje shvate Isusa, a on im je odgovorio: "Mislite na tajnu ruže; ona ne čini ništa, ali miriši i zato ju svi vole. Mirišite, dakle, moja gospodo!" Mi bismo dodali: vrijeme je da se više otvorimo spasiteljskoj ljubavi Uskrsloga, Božjim mogućnostima, Božjim izvorima, dopuštajući da u naš život poteče nova snaga. I zato pazimo da nam Netko ne ukrade tu uskrsnu vjeru i nadu.

KAMERUN – s. Josipa Šprajc

Dugo i teško lječenje

Najjednostavnije je odnijeti madrac u dvorište i ostaviti ga nekoliko sati na zraku, a onda ponovo unijeti i tako u sobu donijeti sunce. Poseban je taj miris sunca, koje kao da obuhvaća cijelu spužvu, travu ili drugi materijal od čega je madrac napravljen. Pogotovo jer ulazi u sobu nakon mučne noći probdjevene zbog visoke temperature i dobro znanih drhtavica i vrućice, koji se izmjenjuju duboko u noć, sve do jutarnjih sati. Tako malarija navrati od vremena do vremena bez posebnih naznaka i ostaje nekoliko dana, a ostavlja tijelo umorno tjedan-dva. No tad prođe i polako se vraćamo u normalu, sve do ponovnoga nemilog susreća s tom bolešću.

No naš Matija ima svoju dugu bolest gotovo tri godine. Doinjeti sunce u takvu sredinu nije bilo lako. Ostao je potpuno paraliziranih nogu. Vrač je, kao i obično, rekao da to nije bolest za liječnika, jer treba pronaći krivca, otjerati zloga dimom, pokušati i ovaj i onaj način liječenja. Prošle su dvije godine, a on je jednako nepokretan i trpi bolove. Čini sve što mu je rečeno, ali nema naznaka poboljšanja. Teško ga je bilo uvjeriti i cijelu njegovu obitelj da bi bilo prikladno otići liječniku. Konačno su pristali i započeli dug put. Nai-me, selo je udaljeno od grada gotovo punih 50 km.

Napokon smo došli u bolnicu i nalaz je pokazao veoma napredovalu tuberkulozu kralježnice. Liječenje će trajati najmanje šest mjeseci, s teškim lijekovima i redovitim kontrolama. Nakon prvog mjeseca, kao i svi ovdje oboljeli od TBC-a, želio je prekinuti liječenje, jer je lijekove teško podnosi. Neki imaju nevolja s bolovima u želudcu, drugi s grčevima, dok oni treći osjećaju potpunu slabost i doslovno odustaju. Matija je imao sreću da je svećenik dolazio redovito u tu misijsku bolnicu i hrabrio ga, a i mi redovnice došle smo ponekad. Tako je ostao uporan već osam mjeseci, jer je terapija moralna biti produžena.

Kad je svećenik došao u kuću prošle subote za korizmenu ispovijed, Matija je veselo rekao: „Ja ću vas kasnije ispratiti do ulaznih vrata!“ Bu-

dući da su vrata kuće od ulaznih vrat u dvorište udaljena svega oko pet metara, svećenik je mislio da će mu reći zbogom s vrata. Nakon molitve i primljenih sakramenata Matija se podigao i na štakama izišao iz kuće, još uvijek polako, ali samostalno. Sunce je bilo u svojem punom sjaju i to je zaista bila radosna zraka sunca koja je obasjala cijelu obitelj. Na kontroli je radosno kratko rekao liječnici: „Da mi je tko prije dvije godine rekao da ću jednom ponovo prohodati, ne bih mu vjerovao! Puno vam hvala!“

Na povratku iz bolnice morali smo zastati ispred kuće, iako je već bilo veoma kasno. Toliko je želio da vidimo svu plastičnu ambalažu koju je uporno čuvao nakon svake uzete tablete: „To sam sve uzimao i sad ću moći hodati!“ Slijedila je dugačka molitva zahvale dobromu Bogu i svima koji su mu pomogli. „Neka vas Gospodin blagoslov i čuva! Neka vam dade dug život i neka vas dobrotom nagradi! Neka bdiće nad vašim obiteljima i blagoslov sve koji ste mi pomogli!“

Dragi naši prijatelji, sve su te molitve upućene i svima vama koji nam pomažete donositi Isusa – sunce utjehe našim patnicima – u njihove sobice u udaljenim selima naše misije.

Neka sve vas obasja radost Isusova uskrsnuća i neka vas i vaše obitelji uskrsli Isus obdarí svim milostima.

Zahvalne sestre karmelićanke Božanskog Srca Isusova iz Kameruna

DR KONGO
– s. Mirjam Penić

Bolnica za siromuhe

Dragi prijatelji misija!

Nakon odmora u Hrvatskoj evo me ponovno u Kongu, zemlji veselih, gotovo do bezbrižnosti razdraganih i gospoljubivih ljudi, gdje se ni jedan stranc ne može osjetiti strancem, niti se izgubiti. Ako se tko ne snalazi, dovoljno je za tražiti pomoć, a domaći ljudi ne samo da će mu pokazati gdje se što nalazi, nego će ga i pratiti do cilja.

Zelim zahvaliti svakomu od vas za tako drage susrete, u župama ili pojedinačno, za vašu brigu, molitve i žrtve koje prikazuju te Bogu za nas misionare, kao i za svaku drugu pomoć koju nam pružate. Jedno posebno hvala za novčanu pomoć koju ste nam poslali u siječnju ove godine za izgradnju bolnice u Župi Nyantende, gdje radimo mi školske sestre franjevke, a radi se o kući za internu medicinu. To nije prvi put, nego četvrti ili peti put da nam Nacionalna uprava Papinskih misijskih djela u Hrvatskoj pomaže. Nadamo se da neće biti ni zadnji, jer je projekt bolnice napravljen prije petnaest godina i još nije u potpunosti ostvaren.

Neka vam Gospodin, koji vidi sve što je svatko od vas pridonio u tajnosti srca, uvrati stostruko svojim očinskim blagoslovom. Mi molimo za vas svakodnevno, slavimo

misu za naše dobročinitelje jednom mjesečno u svima četirima našima zajednicama, koliko ih ima u Nadbiskupiji Bukavu.

Bahogwere Jean-Baptiste ponovno vidi

U bolnici imam više zaduženja. Između ostalih je i praćenje bolesnika dijabetičara. Ima ih tridesetak koji se liječe kod nas. Jedan od njih je Bahogwere Jean-Baptiste. Ima 20 godina, a živi s majkom i mlađom sestrom. Od djetinjstva je bioboležljiv, a nije znao od čega boluje, tako da nije mogao završiti niti osnovnu školu. Prije tri godine otac ih je napustio, prodao polje koje su imali i otišao. U tom trenutku Bahogwere je bio jedina nadanja majci i sestrama, koje sad nemaju baš ništa. Pokušava se baviti sitnom trgovinom, odlazi daleko od kuće da bi što zaradio. Nije izdržao niti godinu dana, zdravstveno stanje

mu se pogoršalo, odlazi liječniku i dijagnosticiran mu je dijabetes. Mora biti ovisan o inzulinu. Dijabetes je za ovu sredinu velik socijalni problem, posebno za siromašne lude. Zdravstveno osiguranje ne postoji, što znači da liječenje treba platiti, a i prehrana je problem, jer je hrana koja im je propisana veoma skupa. Bahogwere je prošle godine bio dva mjeseca u našoj bolnici, nije imao novca ni za liječenje, ni za hranu i sve je dobivao u bolnici besplatno, zahvaljujući upravo vama koji pomažete misije i siromahe. U ta dva mjeseca uspjelo mu je stabilizirati šećer, ali on je postao skoro slijep, ništa nije vido, niti hodati sam nije mogao. Odveli smo ga u drugu bolnicu, gdje su mu operirali oba oka. Bio je presretan kad je mogao ponovno vidjeti ljude i stvari oko sebe, čitati velika slova i hodati bez tude pomoći. Postao je vedar, aktivan, vraćena mu je nuda u život. Bahogwere je sad kod kuće, nabavili smo mu sapun, šibice, baterije i bombone da prodaje u selu. To mu puno znači, što može nešto raditi i tako si pribaviti svakodnevni obrok. Njegovo zdravlje ovisi o tomu hoće li uzimati redovno lijekove i pravilno se hraniti.

RUANDA
– don Danko Litrić

Duhovna priprema za Uskrs

Dragi prijatelji!

Evo nas u korizmi. To je vrijeme pripreme za najveći kršćanski blagdan – Uskrs. Poput Isusa, i mi se želimo povući u osamu, približiti se Štvoritelju i vidjeti gdje smo.

Isus nas poziva da se obratimo i da vjerujemo evanđelju – da vjerujemo njemu, da bismo zajedno s njime ušli u kraljevstvo Božje.

Molitva i pokora

Crkva nam predlaže u korizmenom vremenu posebno molitvu – razgovor s Ocem, koji nas je stvorio, zatim promatranje Isusa na Križu, da bismo osjetili koliko nas Bog ljubi. U tišini osluškujemo što nam to Bog govori – kakvi moramo biti ako hoćemo biti njegova djeca, učenici Isusovi. Isus s Križa govori, više koliko nas ljubi, sve nas – dobre i zle! On je htio trpjeti i umrijeti radi mene i tebe, za svakog od nas.

Crkva nas poziva na pokoru, da bismo mogli svladati tjelesne prohtjeve i mogli uzdići ono što je duhovno, dobro za cijelog čovjeka. U tu svrhu predlažu se razna odricanja. Ali najveća pokora je podnosići svoje i tude slabosti – i činiti sve da drugi, a ne ja, budu sretni i zadovoljni. To vrijedi za posvećene osobe, kao i za sve koji žive u obitelji.

Djela kršćanske ljubavi

Iz molitve, koja nas uzdiže Bogu, uz pokoru, koja svladava zemaljske težnje – normalno slijede dobra djela kršćanske ljubavi. Čovjek povezan s Bogom, slobodan od tjelesnoga, koje ga vuče dolje – vidi brata u nevolji: gladna, gola, bolesna, u zatvoru, bilo u tjelesnom ili duhovnom obliku – i priskače mu u pomoć, svjestan da što

god učini jednom od svoje braće, čini samomu Isusu!

Sve to vrijedi za sve ljude na svijetu, a tako i za nas u Ruandi, odakle vas sve od srca pozdravljam i želim plodonosno vrijeme ove korizme, da bismo doživjeli zaista sretan Uskrs.

Pišem vam na početku korizme. Na Pepelnicu ili Čistu srijedu mi smo u našoj školi i župnoj filijali imali puno posla. Nakon jutarnje mise u šest i pol sati, na koju su došli mnogi kršćani naše filijale, redale su se skupine djece i učenika iz naših triju škola: dječjeg vrtića, osnovne i srednje škole. Morali smo ih podijeliti prema rasporedu, one dopodne i one popodne. Svima smo, prema njihovoj dobi, nastojali protumačiti smisao pepeljanja i korizmeni poziv na obraćenje. Bilo je zaista lijepo vidjeti kako djeca vrlo pobožno slušaju i sudjeluju u obredu. Nastojao sam im svrnuti pogled na križ, s kojeg nam Isus jasno govori da nas ljubi. To je ujedno i njegov poziv da mu odgovorimo i kažemo mu da i mi ljubimo njega. Tu našu ljubav moramo pokazati prema svojoj braći: u obitelji ocu, majci i braći; u školi prema učiteljima i suučenicima... Dok su se redala mala i velika djeca, svakomu smo stavili bijelim pepelom na crnu glavu znak križa – izgovarajući razne formule prikladne djeci, kao: "Isus te ljubi", "Vjeruj Isusu", "Ljubi

više Isusa", "Slušaj roditelje", "Više moli"... To je bio početak, ulazak u sveto korizmeno vrijeme.

Priprema za krštenje

Prve korizmene nedjelje imao sam sreću primiti 38-ero školske djece, koju su katehisti, zajedno s njihovim kumovima, doveli da ih primimo među "izabrane". Oni počinju obrede pripreme za krštenje koje će primiti u uskrsnoj noći. Nakon propovijedi glavni katehist donio mi je popis djece koju je prozvao da dođu pred oltar i zamolio me je da ih primim među odabrane za krštenje. Postavio sam pitanja djeci – poznaju li Isusa, jesu li spremna živjeti kao što nas je Isus naučio. Nakon pozitivnih odgovora, postavio sam pitanje kumovima poznaju li dovoljno kandidate i žive li već kršćanski. Slijedilo je isto pitanje svim prisutnim kršćanima. Onda je slijedio moj odgovor: "Uime kršćanske zajednice primam vas među izabrane za krštenje." To je popraćeno velikim pljeskom, nakon kojeg je uslijedila opća molitva, posebno za njih i njihove kumove i roditelje te sve prisutne kršćane – da bi zaista živjeli kao što priliči učenicima našeg učitelja Isusa.

Eto, to je nešto posebno kod nas u misijskim zemljama. Prvih godina mojega misionarskog djelovanja bilo

je još mnogo više odraslih muževa i žena te mladića i djevojaka koji su se u korizmenom vremenu spremali za krštenje. Sad su, posebno u gradu, ostala samo djeca nekršćanskih roditelja ili roditelja koji ne žive po kršćanskom moralu, pa se djeca sama spremaju za krštenje. Osim toga u ovome korizmenom vremenu za sve kršćane predviđeni su dani za pomirenje s Bogom po sakramantu isповijedi te za klanjanje pred Presvetim i pobožnost križnog puta. To su sredstva koja nam svima pomažu da se obraćamo te s uskrsnim Isusom i mi uskrsnemo na bolji kršćanski život.

Ovim kratkim prikazom naše korizme u Africi želim i molim uskrslog Isusa da svima vama – našim prijateljima – zaista bude SRETAN USKRS!

SALOMONSKI OTOCI
– Milosrdnice sv. Vinka
Paulskog

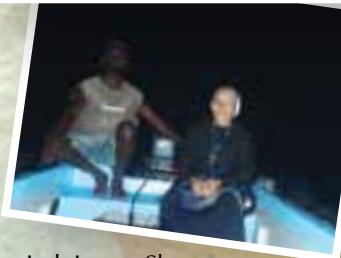
Godišnjica posvećenja biskupa Chrisa

Dragi prijatelji misije!
Veoma nam je dragو što mislite na nas, a napose što nas pratite svojim molitvama. Vjerojatno ste zabrinuti za nas, pogotovo vi koji imate mogućnost pratiti vijesti na internetu te ste fako vjerojatno pratili nedavna zbijanja i vremenske nepogode u Oceaniji.

I stina, bilo je nepogoda, no mi na ovom dijelu otoka Malaite bili smo blagoslovjeni kišom i olujnim vjetrom puna dva tjedna. Kažem blagoslovjeni, jer kad nema kiše, nema ni vode, a svima nam je znano što znači živjeti bez nje. Nekoliko dana nisu prometovali brodovi od Honiare do Malaite, a nije se ni preporučalo ići u grad. Zapravo, bili smo 'odsječeni' od ostatka svijeta. Život se odvijao normalno, kao da se ništa ne događa – barem je tako izgledalo izvana. Molimo te vjerujemo da se ništa ne događa bez volje našeg Oca na nebesima. Da se tih dana dogodilo ono što se moglo dogoditi (jer valovi oceana zapljuškivali su gotovo do ulaza u kuću u kojoj stanujemo), naše bismo se u Očevu zagrljaju, a on nas sve čeka – samo mi ne znamo kada. Naravno da u tom trenutku ne bismo htjele ostaviti našu braću ovdje, jer kako je njima, tako i nama.

No sve su te strahote sad već prošlost; kišna sezona prestaje i počinju sunčani dani.

Ove godine imali smo prelijepo slavlje 10. godišnjice biskupske posvećenja našeg biskupa Chrisa. Slavlje je bilo spojeno s posvetom nove crkve u župi Kwale. Mladi su pješačili i po nekoliko dana preko brda i šuma da uzveličaju slavlje. Imale smo sreću da su sestre iz naše zajednice; s. Slavka i s. Marta isle s našim župnikom p. Johnom i s voditeljem pastoralnog centra p. Jemsom. Vozili smo se nekoliko sati autom putom kojim su mladi pješačili. Priroda je predivna i puna zelenila. Auto smo ostavili na suprotnoj strani otoka od naše misije Buma. Došao je po nas vozač lađe, a plovili smo morem jedan sat i napokon stigli do cilja. Mi smo bile smještene kod do-

mačih sestara koje rade na župi Kwale, a ostali su spavali po kućama od lišća. Nije im bilo baš ugodno jer je padala jaka kiša pa je sve bilo vlažno. Kad smo se smjestili, otisli smo pogledali crkvu i pomoliti se, a domaći ljudi su još radili na uređenju crkve. Crkva je posvećene sv. Petru Chanelu. Na pročelju crkve domaći je slikar naslikao dolazak misionara na otok i uboštvo sv. Petra Chanela. Na jednoj strani lađe nalazi se Bl. Dj Marija koja nosi Isusa. Gospa je odjevena, kao njihove majke, u odjeću domorodaca. S druge je strane naslikan sv. Josip. Na samom ulazu u crkvu stoji slika Kristova Uskrsnuća, rad domaćeg slikara Liburija.

Čuli smo neku viku te smo znatiželjno pogledali. Ljudi su nam rekli da su to stigli domaći župljeni iz drugih sela s darovima. Svi su nosili svinje na leđima koje su bile okićene cvijećem i lišćem. Oni su spretno plesali i pjevali kao da nose male štapove, a ne velike svinje. Bilo je i malih dječaka koji se nisu vidjeli od tereta svinja jer su bile skoro veće nego oni sami.

Drugi dan ujutro svećenici su u procesiji pristupili k oltaru. Ispred njih su išli mladi okićeni lišćem, pjevajući i plešući. Pred crkvom je sve dočekao poglavica s mačevima u rukama i postavio nekoliko pitanja ocu biskupu. Nakon pregovora dali su znak i uz veselje predali biskupu škare da prereže vrpcu te otvori i blagoslovi crkvu. Liturgijsko slavlje trajalo je tri sata. Kod prikaza darova došli su pogani i uz svirku i naklon dali svoj doprinos za crkvu. Prije svete mise mi smo postavile na oltar misno ruho koje smo poklonile ovoj župi. Biskup je naglasio kako im crkva treba biti mjesto molitve i susreta s Gospodinom. Stavio im je na srce da žive i rade s Kristom i za Krista.

Bogu hvala da je sve lijepo prošlo. Poslije ručka krenuli smo natrag u maloj lađi. Putem nas je pratila kiša. Skoro nismo vidjeli ništa zbog guste kiše. Imali smo sreću da je vozač iskusan pa smo se sretno vratili kući. Za sve hodocasnike bila je pripremljena hrana koja se servirala na lišću od banane. Tanjuri su bili isprepleteni od listova što je vrlo praktično. Kad se hrana pojede, nema pranja suda, zapale ih na vatri.

Mlada misa dominikanca p. Patrika

Na mladu misu dominikanca p. Patrika u župu Tarapajna na jugu našeg otoka išle su s. Ruža i Marta. U maloj lađi vozile su se 10 sati do cilja po otvorenom Pacifiku. Srećom je more bilo mirno. Nakon duge vožnje kroz lagunu, stižemo do cilja. Bože, hvala ti. Duhovna priprema trajala je nekoliko dana. Ispovijed, klanjanje, meditacija... Na sam dan slavlje je spremljeno pred crkvom, a oltar je bio lijepo uređen. Za svetište je napravljena jedna mala predivna kućica. Mladomisnik je bio okružen svojom braćom i sestrama, majka nije mogla doći jer je bila bolesna. Nakon Službe riječi, mladomisnik je u pratnji svojih najbližih krenuo prema oltaru. Bio je odjeven u školjke, okićen tradicionalnim načinom, u ruci je imao mač. Kad je došao do oltara, skinuo je sa sebe školjke i nakit, obukao dominikansko redovničko odijelo, a potom misno ruho. Sve je bilo puno simbolike. Ostavlja ovaj svijet i predaje se Bogu. Obred je trajao tri sata. Preljepo su uzveličali slavlje s domaćim instrumentima: bubnjevima, pan paj usnom harmonikom koja izgleda kao naše orgulje. Tu je zatim bilo glazbalo

babu dram i još neki bubnjevi. Nakon svete mise, slijedilo je polaganje ruku i mladomisnički blagoslov koji je trajao nekoliko sati. Možda je mladomisniku trebalo držati ruke kao Mojsiju. Bilo nam je lijepo, a malo nas je i kiša ometala. Mladi su spavali u kućama od lišća, a mi smo bile smještene kod domaćih sestara koje rade na ovoj župi i imaju školu za djevojke. Imali smo prelijepi pogled na uvalu okruženu brdima. Ljudi su u malim kućama od jutra stizali sa svih strana, kao u velikoj procesiji. Hvala ti Bože na ovom doživljaju! Pošjetile smo majku mladomisnika koja je bolesna ležala u krevetu. Nakon dva dana provedena u ovoj župi, uputili smo se u svoju lijepu Bumu. 'Svugdje pojdi al' uvijek doma dojdi...'.

Školovanje djece

Ovih je dana počela škola te je u crkvi bio zaziv Duha Svetoga. Molili smo da učenicima Bog dade dar mudrosti i razuma te da sretno završe školovanje. Nakon mise učenike smo razveselili podjelom žutih majica koje bojom odgovaraju njihovim školskim uniformama. Naime, mnogi učenici ne mogu kupiti uniforme. Zatim su dobili maske za plivanje. Bili su sretni i svi su poskakali u more. I ovoga puta zahvaljujemo dobročiniteljima koji su pomogli kod školovanja. Mnoga su djeca promijenila školu, a neki nisu ni nastavili pohađanje škole. Učenici su po pomoći dolazili kao u procesiji. Upisali smo ih 550, a još uvijek neki dolaze i traže pomoći.

Počinjemo i s radom na Edukacijskom centru za rad s djevojkama. Već na početku imamo puno velikih obveza. Uređenje prostora, građevinski materijal, radnici... Glavni radnici dolaze iz Australije, zapravo naši Hrvati na čelu s fra Smiljanom Berišićem. Srdačno im zahvaljujemo. Preporučujemo se u Vaše svete molitve i vašu pomoći, kako bismo započeto mogli dovršiti i raditi za dobrobit vaših i naših 'čokoladnih'. Sestra Ruža već radi s djevojkama koje ne idu u školu. Podučava ih u šivanju. Dobro napreduju i jako su zainteresirane. Budući da se srušio most na glavnoj cesti do bolnice, sada idemo kroz rijeku ako je mali vodostaj. Zahvaljujemo bratu od našeg biskupa koji je kao svećenik na službi u Americi jer nam je donirao malu lađu. Ako padaju obiljnije kiše onda idemo morem, uzdajući se u zaštitu naše drage Stelle Maris i iskustvo dobrog vozača Chrisa.

RUSIJA

– s. Augustina Mesarić
i s. Mirjam Bubnić

Dekanatski susreti vjernika

Dragi prijatelji, već se poduze nismo javljali, događaji se nižu jedan za drugim, a nama ne ostane vremena da ih zabilježimo. Gođovo svaka subota nam je zauzeta dekanatskim susretima. Jednom mjesечно s mladima, a jednom s obiteljima, zatim putujemo u Šahri radi pripreme mladih na sakramente...

Ove Godine Bogu posvećenog života u radu s mladima provlači se tema poziva. Nastojimo mlade potaknuti da gledaju svoj život u odnosu prema Bogu i da traže poziv koji im je Bog namijenio, da se za nj pripremaju i da ne ostanu "nigdje". Kad smo proveli anketu: što mladi žele na susretima, mnogo ih je istaknuto potrebu za boljom vjerskom poukom i za informacijama vezanim uz (kršćanski) život. Jedna je djevojka na susretu doživjela, kad je bila riječ o redovničkom pozivu, da to Bog njoj govori. Ona se prestrašila, jer zna da nije lako krenuti u samostan u sredini koja to ne razumije. Preporučujemo ju u vaše molitve.

Prve subote u ožujku bio je korisni dekanatski susret obitelji. Kao i obično, postavilo se pitanje gdje ćemo sabrati sve više i više obitelji koje se uključuju u susrete. Odlučili smo se za Novočerkask, jer su tamo osim crkve i prostorije u kojima se mogu organizirati aktivnosti za djecu, rad u skupinama, zajednički ručak. No za više od 40 sudionika opet nam je bilo premalo mjesta. Sad, kad broj obitelji raste, više u cijelom dekanatu nemamo prikladnog prostora za rad s njima. Mi se veselim izgradnji nove župne kapele u

Taganrogu, no ona će biti dovoljna samo za liturgiju, a za rad s obiteljima morat ćemo se i dalje snalaziti. Hvala Bogu da bar ljeti možemo koristiti prostrane ruske stepi. Ipak, najvažnije je sabrati se i biti zajedno, jer smo shvatili da je najvažniji dio prošlog susreta bio – u minibusu, na povratku kući. Putovali smo dva sata, prokomentirali sva predavanja i propovijedi, a ljudi su imali puno pitanja, vezano za oprštanje i ispovijed. Zaključili smo da su takvi susreti vrlo potrebni, jer podržavaju vjeru i zajedništvo. Posebno su dragocjena svjedočanstva i razmjena iskustva.

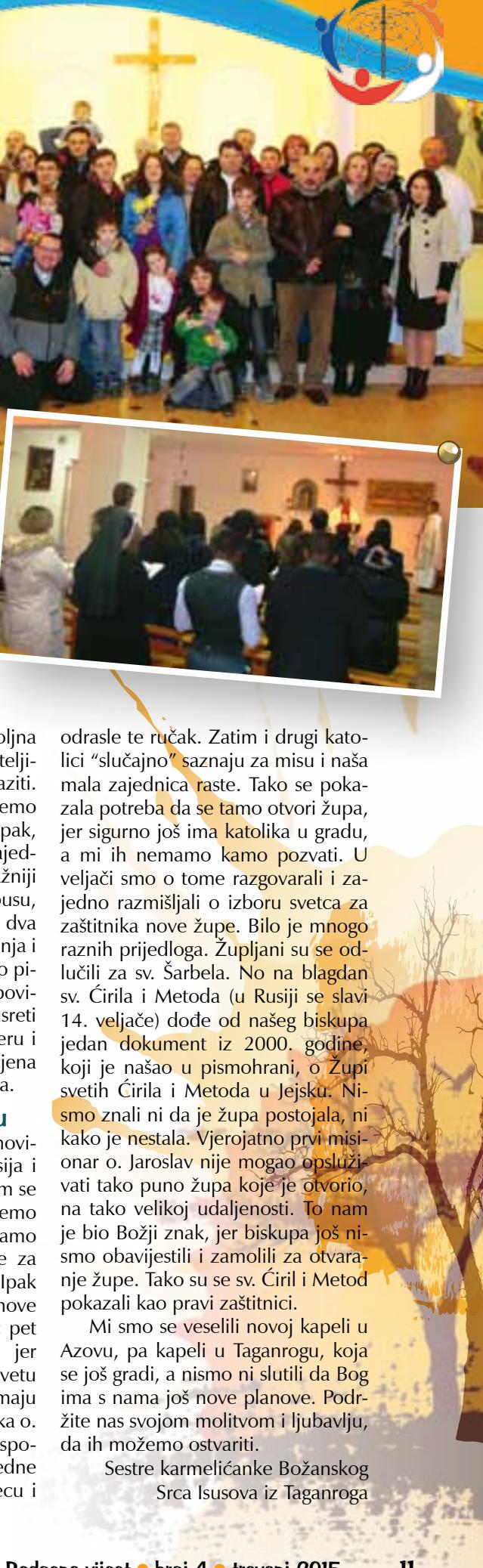
Nova župa u gradu Jejsku

Jednom me netko u domovini upitao napreduje li naša misija i odlazimo li u nova mjesta. Ja sam se začudila pitanju, jer kako možemo ići u nova otvaranja kad nemamo komu ostaviti vjerske zajednice za koje se brinemo i koje rastu? Ipak se Bog pobrinuo za otvaranje nove župe u gradu Jejsku. Tamo već pet godina povremeno putujemo, jer neki vjernici dolaze u Azov na svetu misu, a drugi ne mogu, jer nemaju auto. Kad odemo onamo, župnika o. Raula dočeka dugačak red za ispovijed, a sveta misa je u stanu jedne obitelji. Slijedi vjerouau za djecu i

odrasle te ručak. Zatim i drugi katolički "slučajno" saznaju za misu i naša mala zajednica raste. Tako se pokazala potreba da se tamo otvorí župa, jer sigurno još ima katolika u gradu, a mi ih nemamo kamo pozvati. U veljači smo o tome razgovarali i zajedno razmišljali o izboru svetca za zaštitnika nove župe. Bilo je mnogo raznih prijedloga. Župljeni su se odlučili za sv. Šarbela. No na blagdan sv. Ćirila i Metoda (u Rusiji se slavi 14. veljače) dode od našeg biskupa jedan dokument iz 2000. godine, koji je našao u pismohrani, o Župi svetih Ćirila i Metoda u Jejsku. Ni smo znali ni da je župa postojala, ni kako je nestala. Vjerojatno prvi misionar o. Jaroslav nije mogao opsluživati tako puno župa koje je otvorio, na tako velikoj udaljenosti. To nam je bio Božji znak, jer biskupa još nismo obavijestili i zamolili za otvaranje župe. Tako su se sv. Ćiril i Metod pokazali kao pravi zaštitnici.

Mi smo se veselili novoj kapeli u Azovu, pa kapeli u Taganrogu, koja se još gradi, a nismo ni slutili da Bog ima s nama još nove planove. Podržite nas svojom molitvom i ljubavlju, da ih možemo ostvariti.

Sestre karmeličanke Božanskog Srca Isusova iz Taganroga

O. MILAN KNEZOVIĆ,
MISIONAR U BRAZILU

Laici u liturgijskoj i pastoralnoj službi

? Gdje točno djelujete, kako se zove to mjesto? Kako izgleda i što sve obuhvaća vaš pastoral i područje rada?

! Brazil ima više od 200 milijuna stanovnika. Djelujem u srednjem dijelu, u državi Rio de Janeiro, u gradu koji se zove Bahamansa, a koji je oko 130 km sjeverno od Ria, dva sata vožnje autom. Grad je to u kojem ima dosta miješanog stanovništva, afričkih doseljenika koji su se pomiješali s urođenicima i s europskim doseljenicima, kojih je najviše iz Portugala. Tako da je Brazil u kulturnom smislu veoma bogata država.

Misionari verbiti diljem svijeta

? Pripadate družbi nama poznatih verbita ili Družbi Riječi Božje. Možete li nam reći nekoliko riječi o samoj družbi?

! Našu međunarodnu redovničku misijsku zajednicu utemeljio je njemački svećenik Arnold Jansen, koji je 1875. osjetio potrebu da i Nje-

mačka ima svoje misije, pošto je tada bila jedina europska zemlja koja nije imala svoje misije u svijetu. Tako da je Arnold Jansen, rodom iz Bohulta, gradića blizu nizozemske granice, uspio kupiti jednu staru pivnicu u gradiću koji se zove Venlo, današnjem predgrađu grada Steyla, i ondje je osnovao prvu misijsku kuću, u koju se on uselio, a poslije su došli drugi misionari koji su osjetili poziv, svećenici koji su se odazvali pozivu. On je u nekoliko godina uspio utemeljiti dvije ženske družbe: Služavke Duha Svetoga, koje prate misionare u misijama, i Služavke Duha Svetoga vječnog klanjanja, koje žive u klauzuri. Danas su se te dvije redovničke zajednice osamostalile, imaju svoje konstitucije i djeluju diljem svijeta, u raznim zemljama. Služavke Duha Svetoga imaju svoje misije u svih 75 zemalja u kojima i mi djelujemo.

Karakteristika naše družbe je upravo internacionalnost, velik naglasak i velika pozornost stavljena je za vrijeme formacije na kulturnu samosvijest i osjetljivost.

? Spomenuli smo vašu družbu verbita. Trenutno u svojoj župi djelujete s još nekolicinom svoje subraće. Koliko ih je i kako izgleda jedan dan u vašem životu?

! Trojica nas je u župi. Jedan subrat je iz Konga, a drugi je iz Indije. Ista smo generacija. Podijelili smo zaduženja, tako da je, pošto vodimo školu – koledž, o. Thomas, Indijac, zadužen za duhovnu skrb učenika i nastavnika. Ja sam župnik, a oni su vikari, ali u biti svi radimo sve. Imamo svakodnevne mise, nedjeljom četiri mise. Imamo vremena i za osobni duhovni rast, za obnovu, učenje i pastoralni rad s ljudima. Utorkom i četvrtkom ispovjedamo cijeli dan. Zaduženi smo još za 30 filijala, koje su 20-30 kilometara udaljene od župnog središta.

Organizirane male zajednice

? Spomenuli ste 30 filijala, župnih zajednica, ali ne možete sva trojica biti u istim župama.

! Ne, mi izradimo raspored tako da u četiri nedjelje obidemo sve

župe i u svakoj se slavi misa. Imamo jednu župnu zajednicu koja nema svoj prostor, svoju crkvu, a ima oko 120-150 ljudi koji se skupe u jednoj bivšoj mesnici i ondje slave, ali druge nedjele, kad nema mise, oni se skupe i slave Službu riječi. Svaka župna zajednica ima svoje voditelje, koordinatorje, svoju liturgijsku skupinu, koja pjeva psalme, koja se pripremi svaki put prije susreta, prije slavljenja službe riječi ili svete mise. Imaju također i slavitelje Božje riječi koji, kad nema mise, predvode službu, na kojoj se pjeva i ljudi sudjeluju te se podijeli sveta pričest. Tako da ljudi ne ovise samo o toj jednoj misi i onda četiri nedjelje budu bez ičega. Te su male zajednice dosta dobro organizirane, ujedinjene.

Možemo li reći da laici vode župnu zajednicu, a duhovna pomoć i ono što je na vama svećenicima je sveta misa, ispunjava i sakramenti?

! Susreti župnog vijeća su svaki mjesec. Mi nastojimo prisustvovati u svim tim zajednicama. Također postoji i veliko župno vijeće, koje se sastaje svaki zadnji utorak u mjesecu, a čine ga svi koordinatori župnih zajednica. Ondje iznose svoje probleme i dogovara se pastoralni rad. Naša biskupija je imala jednoga dragog biskupa, sad pokojnoga, koji je bio Brazilac i dao je inicijativu laicima da sudjeluju u liturgijskom slavlju i da u situaciji u kojoj se biskupija našla odgovore na pastoralni izazov! Da budu Crkva, da žive kao Crkva, da ne ovise toliko samo o svećeniku koji će doći i učiniti sve. Tako da je ljudima to već postala tradicija koja je zaživjela. Takve su inicijative došle od samih biskupa i dobro su prihvateće; one nisu krivojerne, nego su izazovi da Crkva živi u takvoj situaciji. Postoje i druge biskupije, koje to nisu prihvatile – ima dakle dijelova Brazila u kojima nema ničega.

Velike socijalne razlike

? Ono što nas najviše zanima je ekonomski situacija u Brazilu. Brazil je uistinu ekonomski sila, no sve nije baš sjajno. Kako izgleda tipičan život u Brazilu?

! Brazil je šesta ekonomski sila svijeta, čija je valuta real duplo jača nego hrvatska kuna. Ali ta ekonomski blagodat se ne vidi. Velika središta, Rio, São Paolo, Brasilia, Belo Horizonte imaju lijepo uređeno središte grada, turistički dio koji je vidljiv je besprijekoran,

ali kad se maknete malo dalje, vidite favele, vidite bijedu, u kojoj živi možda 70% stanovništva. U Brazilu je, možemo reći, lako preživjeti, jer klima je dobra, tlo je plodno, u ruralnoj zoni možete posaditi sve, u gradskim zonama isto, te se gradske vlasti „pobrinu“ za siromašne. No kad padne malo jača kiša, pola grada ostane bez struje, jer su instalacije zemne i loše napravljene. Zdravstveni sustav je loš, većina stanovništva ima zdravstveno osiguranje, ali jedina bolnica koja u gradu postoji za njih je naša bolnica, "Santa Casa". Bogatih, koji imaju svoje helikoptere, jahte, otoke, kuće te žive u drugom svijetu je puno. Životna stvarnost većine ljudi je borba za preživljavanje. Preživljavaju s minimalcem koji je manji od našega i divim se kako ti ljudi uopće uspiju preživjeti, jer cijene nisu puno niže nego kod nas. Predsjednica pridaje veliku važnost obrazovanju siromašnih. Uvela je pomoć velikim obiteljima. U sušnim dijelovima ovakva politika spasila je mnoge živote.

U svim gradovima postoje obitelji koje žive na ulici. Mi u našem gradu nemamo toliko beskućnika, ali gradska vlast ne brine o njima. Brine samo da ih se ne vidi. Pošalju kombi i odvezu ih na autoput, nekih 50-ak km od grada, samo da se ne vucaraju po gradu. Oni se uvijek vrati u crkvu i oko crkve. U Uskršnjoj osmini prošle godine pokrenuli smo ulični pastoral. Tako imamo ljudi koji su uključeni u pripravu hrane. Subota je bio jedini dan koji nije bio pokriven, pa smo mi preuzeli taj dan i uvijek u isto vrijeme odnesemo hranu u gradsko središte, a kad je hladnije i deke. Sada nastojimo činiti i nešto više. S gradom i s biskupom smo razgovarali o tome da se otvori prenoćište za beskućnike, gdje bi oni došli navečer oko osam sati i sa svim stvarima izišli oko sedam ujutro. Mnogi od njih imaju psihičke probleme, mnogi su ovisnici o alkoholu i drogi, nisu sposobni raditi. Potrebno je puno ljubavi za te ljudi, koji su naša braća i sestre.

Potrebni smo Božje milosti

? Mnogi u našoj domovini mole i žrtvuju se za misije. Budući da

se nalazimo u Godini posvećenog života, posebno mole za posvećene osobe. Možete li našim čitateljima izdvojiti jednu poruku za kraj ovoga našeg razgovora?

! Božja ljubav je ona koja nas vodi i posvećuje, koja nas iz dana u dan čini instrumentom svoje ljubavi. Božja ljubav je tako velika da je sposobna s malim ljudima, kao što sam ja i svi drugi, nitko od nas nije savršen, učiniti velika djela. Posvećeni nisu oni koji su pametniji i bolji od drugih, nego oni koji su svjesni svojih mana i slabosti i svoje malenosti. Bog nas poziva, posvećujući nas, da se prepustimo u njegove ruke i dopustimo da nas vodi, da nas iskoristi kao instrument u širenju svojeg kraljevstva.

Čovjek se i preplaši što će biti s njime, ali za to se ne treba brinuti, već se prepustiti Bogu da nas vodi i da mi budemo njegovi služe, služe koje on voli, s kojima računa, unatoč svemu i svim slabostima koje možemo imati. Mi smo potrebiti njegove milosti da bismo hodili naprijed i da ustajemo u ljubavi koju nam je on poslao i kojom nas posvećuje.

Sretan sam. Sreća nije osjećaj zanesenosti koja traje pa jede; u sreći ima mesta i za suze, i za pokajanje, i za rast. Sreća je ono za što znamo, gledajući svoje zvanje, da nam je ondje mjesto. Ja mislim da je to sreća. Za mene je to sreća!

Razgovarala Ines Sosa Meštrović

mons. Josip Mrzljak,
varaždinski biskup

„Da vlade potaknu zaštitu stvorene prirode i pravednu raspodjelu prirodnih bogatstava“

Ako vas svijet mrzi, znajte da je mene mrzio prije nego vas. (...) Ako su mene progonili i vas će progoniti" (Jv 15, 18–20), poručuje Isus svojim učenicima u oproštajnom govoru, kako je zapisao ljubljeni učenik Ivan. Još im je dodata: „Štoviše, dolazi čas kada će svaki koji vas ubije misliti da služi Bogu“ (Jv 16, 2). Možda učenici još ni tad nisu shvatili ozbiljnost i istinitost tih riječi, no ubrzo se počela dogadati stvarnost i ispunjenost tih proročanskih riječi Učitelja i Gospodina. Ne samo da se to dogodilo prvoj Crkvi i prvim učenicima, nego se te riječi obistinjuju tijekom cijele povijesti Crkve, već 20 stoljeća! Učenici su uvijek bili proganjeni i mučeni. Može-

mo reći da je povijest Crkve povijest mučeništva. Što rade članovi Crkve u takvim vremenima?! I o tome možemo pročitati u Djelima apostolskim: „Nakon što je Herod počeo zlostavljati neke od Crkve, a pogubio je i Jakova, brata Ivanova, i video je da je to draga Židovima pa uhvati Petra i baci ga u tamnicu... A Crkva se svesrdno moljaše Bogu za njega“ (Dj 12, 1–5). Petar naših dana – Franjo, a s njim i cijela Crkva, iz dana u dan sluša o proganjem i mučenim članovima Crkve po cijelom svijetu. Često smo u nemogućnosti spomenuti njihova imena, kao u prvoj Crkvi, pa govorimo o brojkama mučenih i ubijenih. Spominjemo cijele narode koji su proganjeni zbog svoje

vjere. Nismo li i mi sami u hrvatskom narodu proživljivali ne tako davno progon od bezbožna komunističkog sustava? Ne možemo nabratati sva njihova imena, ali možemo spomenuti blaženog Alojzija Stepinca i stotine tisuća njegovih suvremenika koji su bili proganjeni, mučeni i ubijeni. Crkva ne posjeduje oružje kojim bi na zemlji spriječila progone svojih članova, ali kao što nam je poručio blaženi Alojzije Stepinac: „Kada vam sve uzmu, ne mogu vam uzeti dvije sklopljene ruke upravljene prema nebu na molitvu.“ Ima li boljeg poziva na nakanu evangelizacijske molitve za mjesec travanj, u kojem slavimo i vrhunac naše vjere, pobedu uskrslog Gospodina?

Piše: Ines Sosa Meštrović

U Hrvatskoj održan susret europskih nacionalnih ravnatelja Papinskih misijskih djela

UDuhovno-obrazovnom centru Marijin dvor u Lužnici, kraj Zadra, od 1. do 5. ožujka održan je susret europskih nacionalnih ravnatelja Papinskih misijskih djela. Osim nacionalnih ravnatelja iz 22-iju zemalja, na susretu su sudjelovali i generalni tajnik Papinskog misijskog djela za širenje vjere o. Ryszard Szmydki, hvarsko-bračko-viški biskup Slobodan Štambuk, predsjednik Vijeća za misije HBK-a, te vojni biskup ordinarij u BiH mons. Tomo Vukšić.

Misu kojom je započeo susret predvodio je o. Ryszard Szmydki. Obraćajući se nazočnim sudionicima, o. Szmydki je istaknuo da smo "poslani biti misionari – da budemo svjedoci te radosne vijesti da je kraljevstvo Božje već ovdje, u nama, kad živimo za misije, trpimo za misije i kad služimo bližnjima".

Drugi dan susreta započeo je pozdravnim govorom mons. Želimira Puljića, zadarskog nadbiskupa i predsjednika Hrvatske biskupske konferencije. Predavanje o temi "Ad gentes" – 50 godina kasnije održao je mons. dr. Tomo Vukšić. Svoje predavanje zaključio je odlomkom iz samog dokumenta kako "evangelizacijsko djelovanje Crkve nikada ne može nestati, jer nikada ne će prestati prisutnost Gospodina Isusa u snazi Duha Svetoga, prema samom obećanju: 'Ja sam s vama u sve dane, do svršetka svijeta' (Mt 28, 20)". U poslijepodnevnom dijelu nacionalne ravnatelje primio je kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački. U svojem govoru kardinal je istaknuo da je Crkva ili misionarska ili uopće nije Crkva.

Dan je završio svetom misom u župi Bl. Alojzije Stepinac u Velikoj Gorici, koju je predvodio mons. Slobodan Štambuk, u koncelebraciji s biskupom Vukšićem. Okupljene vjernike i sudionike susreta biskup Štambuk pozvao je da vole misije i misionare te rekao da "treba ljubiti Boga i sve što

je on stvorio". Boga se ljubi bilo svećeničkim ili redovničkim zvanjem, bilo misijskim zvanjem. Ali i obitelji. Treba čuvati naše obitelji i biti otvoren životu – istaknuo je u svojoj propovijedi biskup Štambuk.

Trećeg dana svoje izlaganje, pod nazivom *Od "Evangelii nuntiandi" do "Evangelii gaudium"* – nova evangelizacija, izložio je dr. Milan Šimunović. U svojem izlaganju dr. Šimunović je istaknuo da je cijeli svijet postao misijsko područje te da se, kad je u pitanju navještanje evanđelja, koje je primarni zadatak cijele Crkve, zaista radi o biti ili ne biti, o životu ili smrti. Poslijepodne su sudionici posjetili Hrvatsko nacionalno svetište Majke Božje Bistrice. Nakon prijateljskog dočeka u Mariji Bistrici rektor mons. Zlatko Koren proveo je europske ravnatelje po Svetištu te su svoj obilazak završili posjetom karmeličankama, koje su svojim svjedočanstvom oduševile svoje posjetitelje.

Svetu misu u Svetištu Majke Božje Bistrice predvodio je mons. Alessandro D'Errico, apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj. Mnoštvo vjernika i sudionica europskog skupa u svojoj propovijedi nuncij je govorio o tri područja na kojima se može razvijati naše djelovanje, a na koja Sveti Otac posebno ukazuje: područje redovitog pastoralnog područje evangelizacije i misijsko područje. "Ta tri područja evangelizacije usko su međusobno povezana, zato jer je Crkva bitno misijska: to su samo tri aspekta jedne jedine stvarnosti, a to je Crkva kakvu je htio Isus."

Četvrti dan započeo je posjetom Lepoglavi, gdje je ravnatelje dočekao župnik mons. Andrija Kišiček, koji ih je upoznao s uzničkim danima bl. Alojzija Stepinca u lepoglavskoj kazni-

onici. Sudionike susreta je primio varaždinski biskup mons. Josip Mrzljak, koji je uvečer istog dana, u prepunoj župnoj crkvi sv. Jakova u Prelogu u koncelebraciji s mnoštvom svećenika iz svih krajeva Varaždinske biskupije, predvodio svetu misu, koja je bila vrhunac Europskog susreta nacionalnih ravnatelja Papinskih misijskih djela.

U svojoj propovijedi biskup Mrzljak se osvrnuo na ulomak iz Matejeva evanđelja koji govorí o služenju (Mt 20, 17–28) te ga povezao s misionarima, ističući neprocjenjivu važnost služenja. Pojasnio je da bismo komu ili čemu vjerovali (pa tako i evanđelju), prvo ga moramo dobro poznavati, jer samo onomu koga dobro poznajemo možemo vjerovati. U vremenu u kojem se obećanja vrlo lako daju i vrlo teško ispunjavaju, Isusovo obećanje ostaje trajno.

Uponedjeljak 23. veljače večernjom misom u katedrali sv. Bonaventure u Banjoj Luci započela je XIV. godišnja skupština Nacionalnog vijeća Papinskih misijskih djela u Bosni i Hercegovini. Svetu je misu, uime odsutnih biskupa, predvodio i propovijed održao kancelar Banjolučke biskupije i rektor katedrale preč. Pero Ivan Grgić. Koncelebrirali su nacionalni ravnatelji PMD-a u Hrvatskoj i BiH vlč. Antun Štefan i don Ivan Štironja, dijecezanski ravnatelji PMD-a mons. Vlado Lukenda, don Pavo Šekerija, don Tomislav Ljuban i don Josip Tadić te još nekoliko svećenika Banjolučke biskupije. Uza svećenike, koji su na misi molili za uspjeh misijskog poslanja Crkve, za misionare, dobročinitelje i prijatelje misija, sudjelovalo je i desetak časnih sestara iz zajednica Misionarke ljubavi, Klanjateljice Krvi Kristove i Milosrdnice sv. Vinka Paulskoga, koje su predvodile liturgijsko pjevanje, te tri-

BANJA LUKA

Godišnja skupština Papinskih misijskih djela u BiH

desetak vjernika. Bila je to prigoda da se molitveno prisjetimo pokojnih misionara i misionarki te Mariji Majci Crkve posebno preporučimo žive navjestitelje radosne vesti.

Nakon mise upričen je susret s ravnateljima PMD-a u dvorani biskupske ordinarijata. Nazočne je vjernike pozdravio nacionalni ravnatelj Štironja, zahvalio svećenstvu, redovništvu i svim vjernicima Ba-

njolučke biskupije, na čelu s biskupima Franjom i Markom, za sve što čine za Papinska misijska djela, za misije i misionare. Kratko je predstavio programe četiri Papinskih misijskih djela, naglasivši da to nisu samo papinska misijska djela, nego i biskupska, i svećenička, i redovnička te djela svih vjernika katolika. Potom je prikazan kratak film o djelovanju misionara u DR Kongu, što je bio uvod za daljnji razgovor o misijskom poslanju Crkve. Bila je to prigoda da i vjernici postave svoja pitanja o misijskom djelovanju Crkve.

Radni dio skupštine započeo je molitvom u utorak 24. Veljače. Prigodne je pozdrave uputio nacionalni ravnatelj Štironja, izrazivši radost što se XIV. godišnja skupština održava u Banjoj Luci, središtu biskupije, u znak misijske suradnje i približavanja vjernicima Banjolučke biskupije, koji unatoč svojim potrebama ne zaboravljaju potrebe braće i sestara u dalekim misijskim krajevima. Posebno je pozdravio prisutnoga pomoćnog biskupa mons. Marka Semrena, zahvalio biskupu ordinariju mons. Franju Komarici i njihovim suradnicima u ordinarijatu, zajedno s ravnateljem PMD-a mons. Vladom Lukendom, što su otvorili vrata ordinarijata i ugoštili članove skupštine PMD-a. Svoje je pozdrave uime odsutnog biskupa

Franje uputio i biskup Marko te izradio dobrodošlicu i radost zbog susreta u Banjoj Luci.

Vlč. Antun Štefan, nacionalni ravnatelj PMD-a u RH, zahvalio je na gostoprimstvu, pozdravio u ime svojih suradnika i dijecezanskih ravnatelja, upoznao prisutne o susretu nacionalnih ravnatelja PMD-a Europe u Zagrebu, pozvao na susret misionara početkom srpnja u Sisku te zaželio uspešan rad skupštine.

Nakon što je nacionalni ravnatelj PMD-a Ivan Štironja podnio svoje pastoralno-financijsko izješće, redali su se dijecezanski ravnatelji sa svojim izješćima. Izješća su poslužila i kao temelj za plodnu diskusiju i izradu animacijskog plana, s naglaskom na širenju svijesti o važnosti misijskog pastoralnog osnivanja misijskih zajednica u župama. Dan je završio večernjom svetom misom u banjolučkoj katedrali, koju je predvodio vlč. Štefan.

Pri završetku XIV. godišnje skupštine PMD-a u BiH ravnatelji su u srijedu 25. veljače posjetili sestre Majke Terezije - Misionarke ljubavi, koje djeluju u samom središtu Banje Luke, gdje se brinu za siromašne i beskućnike. Svaki dan kuhači za šezdesetak osoba, i to ono što im providnost donijeli, tj. što dobri ljudi donesu i podare njima i njihovim siromasima.

Nakon susreta sa sestrama, ravnatelji su posjetili dugogodišnjeg misionara fra Rafaela Lipovca u Caritasovu staračkom domu na Petrićevcu, čestitali mu 90. rođendan, zajedno se s njim prisjetili misionara i misionarki te se za njih zajednički pomolili. Fra Rafael se sa suzama u očima prisjetio svojeg djelovanja tamo "gdje palme cvatu". Ostavili smo fra Rafu s molitvama na usnama da Gospodin olakša trpljenje svih bolesnika i nemoćnika.

U sklopu svoje trodnevne skupštine ravnatelji su posjetili i Trapistički samostan "Marija Zvijezda", farmu gdje se proizvodi sir Trapist te Centar za odvikavanje od ovisnosti Marijanovac, u Aleksandrovcu, nedaleko od Banje Luke, koji vode redovnice Klanjateljice Krvi Kristove. (PMD u BiH)

ZAGREB

Godišnja skupština Papinskih misijskih djela u Hrvatskoj

U organizaciji Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Hrvatskoj i Zagrebačke nadbiskupije od 9. do 12. ožujka 2015. godine u Zagrebu je održana godišnja skupština Nacionalnog vijeća Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj.

Na skupštini su sudjelovali mons. Slobodan Štambuk, biskup hvarsко-bračko-viški i predsjednik Vijeća za misije HBK-a, nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela u RH Antun Štefan, misijski ravnatelji iz svih nad/biskupija u Hrvatskoj te nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela u BiH Ivan Štrona.

Skupština je počela u ponedjeljak koncelebriranom misom u Nadbiskupskom bogoslovnom sjemeništu u Zagrebu, koju je predvodio mons. Štambuk. Iste večeri ravnatelji su imali susret s bogoslovima i njihovim poglavarima. Bila je to izvrsna prigoda da bogoslovi čuju o misijskoj animaciji u biskupijama, koju vode biskupijski ravnatelji i Nacionalna uprava Papinskih misijskih djela. Tijekom susreta ravnatelji su se predstavili bogoslovima te im svjedočili o njihovu prvom doticaju s misijama. Pozvali su ih da vole misije i da mole za misije.

U utorak 10. veljače započeo je radni dio susreta. Na početku je okupljene pozdravio vlč. Antun Štefan. U svojem obraćanju zahvalio je mons. Jurju Jerneiću, ravnatelju Papinskih misijskih djela Zagrebačke nadbiskupije koji je domaćin ovogodišnjeg susreta. Okupljene je pozdravio i mons. Slobodan Štambuk.

Zahvaljujući svima na zauzetosti za misije, istaknuo je da ravnatelji i dalje budu dobri suradnici onih koji žele unaprijediti misije. Ravnatelje Papinskih misijskih djela posjetio je i zagrebački nadbiskup, kardinal Josip Bozanić. Podsjetio je na nedavni događaj otvaranja biskupijskog postupka za proglašenje blaženim sluge Božjega o. Ante Gabrića, koji bi trebao potaknuti buđenje misijske svijesti.

Crkva je misijska i misije su svuda potrebne – rekao je Kardinal te zaključio da uvijek pred sobom valja imati tu dimenziju, a ujedno i prvu zadaću Crkve – navještanje evanđelja onima koji još nisu čuli za Isusa Krista. Navečer su svi ravnatelji PMD-a posjetili nekoliko župate slavili misu s vjernicima. Posjetili su Župu navještenja Velika Gorica, Župu Dobrog Pastira Brestje, Župu BDM Žalosne Špansko, Župu sv.

Leopolda Mandića Dubrava i Župu uznesenja BDM Resnik.

U srijedu ujutro nastavljen je radni dio skupštine, a poslijepodne su se sudionici uputili na hodočašće. S obzirom na to da je taj dan bio spomen dan smrti kardinala Franje Kuharića, ravnatelji PMD-a, predvođeni biskupom Slobodanom Štambukom, pomolili su se na grobu kardinala Franje Kuharića, kao i na grobu bl. Alojzija Stepinca. Iz zagrebačke katedrale krenuli su na hodočašće u Krašić i Žumberak. Mons. Juraj Jerneić, kao domaćin ovogodišnjeg susreta, u popodnevnim satima ravnatelje je poveo u upoznavanje Žumberka.

Sudionici susreta obišli su jamu Jazovku, spomen-obilježje žrtvama II. svjetskog rata u Kalju, te su se okupili na Budinjaku, kod crkve svete Petke i pokraj groba zaslужnoga žumberačkog svećenika Stjepana Ivanušića. U poslijepodnevnim satima svoj posjet Žumberku ugledni gosti završili su u Stojdragu. Nakon Žumberka ravnatelji su se uputili u Samobor, gdje je koncelebriranu misu u Župi sv. Anastazije predvođio mons. Slobodan Štambuk. Susret je završio u četvrtak jutarnjom misom. (PMD u RH)

Najmladi članovi Župe Gospe od Ružarija iz Drniša i u ovoj su korizmi bili aktivni kao "mali misionari". Svojim odricanjem i molitvom trude se pomagati našim misionarima i djeci u misijskim zemljama. Uz materijalnu pomoć nastoje u molitve uključiti naše misionare i misionarke. Članovi misijske zajednice na korizmene petke predmolili su pobožnost križnog puta, moleći za duhovne potrebe naših misionara i misionarki širom svijeta.

Korizmene misijske aktivnosti

Za izbjeglicu Sambalude Hosu, iz Angole, koji je nastanjen na području Misije Ndjoko, u Zambiji, kod misionara Borisa Dabe, djeca su prikupila novčani prilog. Samvalude je molio za pomoć da može nabaviti umjetnu nogu, jer je svoju izgubio u građanskom ratu u svojoj zemlji. Djeca nižih razreda osnovne škole odazvala su se tomu pozivu te su skupila potreban prilog da bi ovaj čovjek lakše mogao uzdržavati svoju ženu i svojih četvero djece.

Najmlađe članice misijske zajednice sudjeluju i pridonose svojim radom, izradom krunica, da bi obradovale svoje vršnjake u misijskim zemljama. Jednom prigodom misionar Boris Dabo je rekao: "Krunica, krunica, krunica nema nikad dosta u misiji.

Mogao bi krenuti cijeli paket krunica u Zambiju kad bi ih bilo i ne bi ih bilo previše." Tako smo se uključili i u tu akciju izrade krunica. Nemamo baš cijeli paket, ali poslat ćemo onoliko koliko su vrijedne ručice naših malih misionarki uspjele napraviti. Također imamo i akciju skupljanja i prodaje starog papira, a dobiveni prilog bit će namijenjen najsiromašnjima.

Uz te aktivnosti redovito sređujemo poštanske markice, koje šaljemo veliku prijatelju misija bratu Stjepanu Dilberu, a on dobiveni novac za markice šalje u misije.

Vjerujemo da će taj način rada i brige za misije obradovati mnoge kojima će pomoći stići, ali i nas koji sudjelujemo u pomaganju.

S. Augustina Vukančić

KOTORIBA

Posjet misionarke iz Benina

Župa Kotoriba, u Varaždinskoj biskupiji, nedavno je posjetila sestra Dorotea Dundjer, misionarka u Beninu. Na poziv misijske zajednice „Božje ovčice“ stigla je u naše mjesto da bi na nedjeljnim misama podijelila svoje svjedočanstvo o životu i okolnostima kojima svakodnevno svjedoči u dalekoj afričkoj zemlji Beninu. S. Dorotea je u misijama više od dvadeset godina, a plodovi njezina rada, kao i truda ostalih tridesetak redovnica Družbe Marijinih sestara od čudotvorne medaljice, poznati su u cijeloj zemlji. Brinu se o djeci koja su bez roditelja, a posebno o djevojčicama koje su u ranim godinama djetinjstva prisilno udane, ili prisiljene biti sluškinje i ropkinje. Te djevojčice do petnaeste godine života svoj su spas pronašle u kućama

misionarki. Idu u školu i imaju veće mogućnosti za bolju budućnost. S. Dorotea je okupljenim vjernicima ispričala poteškoće s kojima se susreću u svojem djelovanju – od nedostatka hrane, vode, struje, do bolesti koje svakodnevno uzimaju danak u Beninu. Župljeni su s velikim zanimanjem, i duboko potreseni istinom o siromaštvu, bolestima, nevoljama i neimaštini koja vlada u Beninu, slušali dragu gošću. Svojim skromnim darom prisutni su učinili mnogo za svoju braću i sestre u Kristu u dalekom Beninu. Skupljenim milodarima koje je s. Dorotea s iskrenom zahvalnošću primila i koji će omogućiti topli obrok, nešto lijekova ili nove

sandale potrebitima, pokazali smo da nam je srce i dalje veliko te da ne možemo zatvoriti oči na patnju u svijetu. S. Dorotea upravo se ovih dana vratila u svoju zajednicu u Beninu. Dio kotorijske dobrote i pomoći odnijela je sa sobom te će usrećiti djecu i bolesnike koji žive u teškim uvjetima.

Misijska zajednica Božje ovčice

RIJEKA

Misijski križni put

Upetak 20. ožujka u crkvi sv. Rómualda i Svih svetih na Kozali, u Rijeci, s početkom u 19 sati, vjernici su se okupili na pobožnost križnog puta za misije. Križni put su predvodili župnik vlč. Josip Kolaga i vlč. Michele Cittadino, župnik Župe sv. Antuna opata Drage – Rijeka, a glazbom i korizmenim napjevima pratilo ga je sastav mladih iz više župe Riječke nadbiskupije. Pobožnost križnog puta

bila je odgovor na poziv pape Franje na evangelizaciju obitelji i naroda. Na kraju se okupljenim župljanima obratio vlč. Kolaga, koji je rekao da se na izlazu iz crkve nalazi kutija u koju se može ubaciti dobrovoljni prilog namijenjen za evangelizaciju Azije, a vlč. Cittadino je pozvao okupljene da radosno svjedoče evandelje i da ponosno nose svoje križeve.

Andreja Škarabot Kunštek

DR KONGO
– Fra Stojan Zrno

Vidim da novi poglavica ima najviše smisla za svoj harem. Prije tri mjeseca bio sam kod njega, ali ga nisam zatekao. Rekli su mi da je za nekoliko mjeseci otkako je vladar nabavio sedam žena, sve mlade djevojke od 14 do 17 godina. Danas ih ima već jedanaest. Ranije je bio pentekostni pastor i imao samo jednu ženu. Ali sad su druga vremena. Tako on tvrdi. (Napomena dvije godine kasnije: naš veliki poglavica sad ima 21 ženu.) Nekim se ženama oženio prema domaćim običajima. Ali ima i stvarne trgovine.

Veliki poglavica osnovao harem

U selu Masombo, pričali su mi, kako je izbila svadba tko će biti poglavica u njihovu selu. Jedan kandidat uzeo je svoju 15-godišnju kćer, poveo je u Kalundwe i darovao je velikomu poglavici za ženu. Za uzdarje dobio je potvrdu da može upravljati svojim selom. Tako se ovaj naš veliki poglavica, čovjek već po dobi od 54 godine, okružio mlađim djevojkama kao pravi vlasnik harema.

Dok razgovaramo, često ponavljaju: „Sačuvao te Bog i naši predci.“ Na pristojan način predbacujem mu što je dopustio da se novo selo gradi u neredu. Veli da će izići ljudi iz katastra, koji će raspoređiti selo. Čudno! Zar će ljudi morati rušiti kuće koje su nedavno s mukom sagradili?

Na kraju, kao povjerljivu osobu, uvede me u svoje dvorište da mi pokaže kako gradi novu kuću, ali privremenu, jer će onu stalnu gra-

diti država. Bit će to pravi dvorac, jer se selo neće više nikad premještati poslije smrti velikog poglavice. Pri mojojem odlasku želi me počasti palminim vinom. Velim mu: „Mi ćemo sada slaviti svetu misu, pa ne ćemo piti. A vi, ako želite, pošaljite nam palmina vina u podne, kad budemo ručali.“ I zaista, u podne dodoše njegova dva brata s malim bidonom palmina vina. Jeden od njih, onaj stariji, posve je pijan. Priča nesuvlisco, sve bez veze. Stalno ponavlja da se raduje što sam došao u njihovo selo. Onaj mladi je isto tako „potegao“, ali ipak manje od starijeg brata. Taj bi htio sa mnom raspravljati biblijske teme. Npr., muči ga pitanje: „Ako je Bog rekao: ‘Rastite i množite se i napučite zemlju’, zašto bijelci imaju samo po dvoje djece?“ Odmah se umiješao pijani brat i prije mene počeo mu odgovarati. Ali budući da je vrlo pijan, samo je nešto mumljao i nerazumljivo brbljao sebi u njedra.

iz dnevnika jednog misionara

Mladi brat ga povuče i odoše kući. Ti ljudi iz obitelji velikog poglavice iskorištavaju svoj položaj tako što jedu i piju i ništa ne rade. Rekoše mi da su oni svaki dan pijani. Eto, tako se degradiralo nekad slavno kraljevstvo Mutombo Mukulu. Oni odoše, a ja zaželijeh još voditi ozbiljnije razgovore s onima koji se još nisu crkveno vjenčali, a za to nemaju zaprjeka.

Nevolje na putu

U 14:30 polazimo prema selu Ngombe. Do onamo ima 68 km. U Kongu je to, što se vožnje tiče, vrlo daleko. Čak ako sve bude po planu, ne možemo stići prije 18 sati. Ali gle jada! Zaglibismo pokraj jednoga malog sela. Animator Jean-Marie i vjeroučitelj William oblače radno odijelo, zavlache se u vodu ispod vozila i izbacuju motikom i lopatom blato. Više puta pokušavam krenuti, ali svaki put vozilo upada sve dublje. Uskoro će noć, a mi smo prešli tek pola puta do odredišta. Djeca su iz obližnjeg sela „nanjušila“ da smo u blizini i došla nas promatrati. Nemaju ni kina, ni kazališta, ni televizije, ni interneta, pa im je svaka novost zabava, a posebno kad pokraj sela prolazi vozilo. Već više mjeseci nije onuda prošlo niti jedno. Vidim da postoji opasnost da noć provedemo u savani, zato upitah djecu ima li u selu mladih ljudi i momaka. Vele da su sad svi ondje. Poslah ih da im prenesu moju zamolbu za pomoć. Djeca zamakoše u visoku travu, a nakon kratka vremena vratiše se s desetak odraslih. Odmah uđoše u glib i vodu. Malo su kopali ispod vozila, a onda svi zajedno poguraše i izvukoh se na

čistinu uz pljesak i poklike. Momcima dadoh napojnicu, a djeci, kao vjernim gledateljima, bombone. Zahvalih im još jednom i rastadosmo se. Spusti se gust mrak.

Štžemo u Kalengu Ntandu

Na samom ulazu u selo još jednom zapadoh u blato. Ali ovaj put nije bilo strašno. Samo smo se malo mučili pa smo se izbavili. Nasred sela su retosmo nekadašnjeg vjeroučitelja. Pijan je kao i uvijek. Pitam ga jesu li sagradili kapelu, jer smo ih posljednji put preskočili zbog kapele. Obećao sam im doći tek kad sagrade kapelu, jer ne možemo slaviti svetu misu nasred sela. Reče mi da su ju napravili. Zamolih ga da obavijesti ostale kršćane da ćemo na povratku prenocići kod njih i u nedjelju ujutro slaviti svetu misu. Tek što prođosmo selo, dva-tri kilometra dalje, uletjeh u glib i u visoku travu. Put se uopće ne vidi jer trava prekriva farove. Nigdje nikoga u to doba noći da nam pomogne. Tako tek poslije 22 sata ulazimo u Ngombe. Selo je već zaspalo. Potpuna tišina. Probudismo vjeroučitelja. On odmah budi ženu da nam spremi večeru. Velim mu: „Sad nam ništa nije potrebno osim odmora u krevetu.“

Ujutro, dok se umivamo ispred kolibe, ljudi dolaze da nam zaželete dobrodošlicu. Čude se da smo tako nečujno noćas ušli u selo. Na svetoj misi bijaše ih više nego obično. Tu su i neki koji ne mole u našoj zajednici. Mladi čovjek Petro lijepo je vodio pjevanje. Dosta je glazbeno nadaren, ali je pomalo klimav u vjetri. Priča mi vjeroučitelj da već dugo nije dolazio na molitvu nedjeljom. Zato sam ga poslije mise pohvalio za pjevanje, ali sam ga i korio zbog nepostojanosti u vjeri. Obećao mi je da će se popraviti. Bog ga čuo!

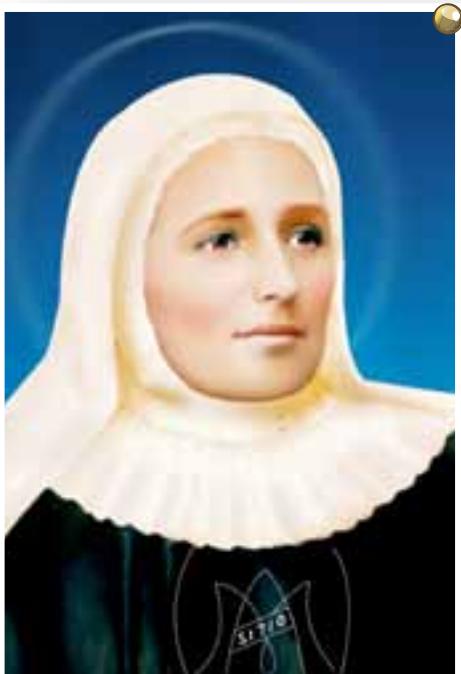
Odlazak u selo Sumba Lwayu

Iz susjednog sela Sumba Lwayu došao je vjeroučitelj Kofina da nam poveze stvari na biciklu, a mi ćemo pješice malo zaobilaznim putem, da pogledamo dva mosta koja smo gra-

dili, ali ih još nismo potpuno dovršili. Preko prvoga već prelaze kamioni, jer su šine dobro zavarene jedna za drugu. Ostaje nam još po njima betonirati. Drugi most je također blizu kraja, ali je nestalo cementa i zidari se vratili u Kimpangu. Sad treba čekati da prođe kišno doba. Onda će spaliti savanu, pa ćemo moći dovršiti posao. Probijajući se kroz zelenu savanu kujemo planove što bismo sve mogli napraviti u pojedinom selu. U Sumba Lwayuu odmah ćemo večeras slaviti svetu misu. To malo selo potpuno je katoličko. Iako ima dva poligamista, i oni mole u našoj zajednici, kao i njihove žene. Imaju ih po dvije, a sve četiri su vrlo dobre pjevačice u zboru. Poslije večere bili su s nama oko vatre i stariji. Ali oko 21 sat oni odu na spavanje, a s nama ostade tek nekoliko mladića. Mi smo još puna dva sata pričali o svemu, a na kraju i o jelu. Momci kazuju što su sve dosad jeli: majmune raznih vrsta, poljske miševe, šišmiše, termiti, crve, zmije... Da smo nakon tog razgovora imali večeru, sigurno ne bih imao dobar tek!

Putnike treba i nahraniti

Ujutro, dok je još svježe, spremamo se na put pješice do sela Kabombwe, udaljena oko 11 km. Uvijek sa sobom nosim nes-kavu. Žene mi ujutro prokuhaju vodu, pa ju popijem sa svojim suputnicima. Ali one smatraju da danas nije dovoljno popiti samo kavu, kad se kreće na put. Zato nam donesoše nešto „konkretnije“, manjokinu puru i ribu, da ne skapamo na putu. Takav je običaj kad tko polazi na put, jer nikad se ne zna što će putnika zadesiti. Ti ljudi često mole za putnike. Simpatične su mi te njihove preporuke za putnike da ih Bog čuva. A onda u molitvi nabrajaju što se sve susreće na putu: ima rupa, kamenja, panjeva, ostataka posjećenih stabala, vode, trave, zmija, kiše... Tako cijele litanije! Nema čega nema! Istina je, svega se toga nađe na putu. Nakon što se dobro okrijepimo, Jean-Marie, William i ja uputisemo se na jedno takvo putovanje. U posljednje vrijeme imam nekih poteškoća s venama, pa mi nije lako slijediti njih dvojicu, jer ljudi se ovdje ne šeću, nego stvarno žure. Nikad i nikamo im se ne žuri, ali kad su na putu, gotovo trče.

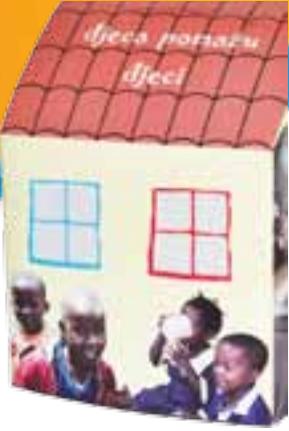
Laura Montoya Upegui rođena je 26. svibnja 1874. u mjestu Jericó, u Kolumbiji. Bila je drugo od troje djece svojih roditelja Ivana Montoye i Dolores Upegui. Laura je imala dvije godine kad je njezin otac poginuo u ratu braneći svoju zemlju. Nakon tогa obitelj je ostala u veliku siromaštvu. U tim teškim trenutcima Laurina majka dala je primjer kršćanskog praštanja i hrabrosti, koji će Laura uvijek nositi u srcu. Nakon očeve smrti Laura je otišla živjeti s bakom. U svojem odrastanju uvijek je nastojala tražiti utjehu u Bogu. Životnu snagu dobivala je iz pričesti i razmatranja Božje riječi. Sa 16 godina postala je učiteljica, da pomogne svojoj obitelji u materijalnim nevoljama. Premda Laura nije imala formalno obrazovanje, ušla je u institut u Medellinu da bi postala učiteljica u osnovnoj školi. Laura je predavala u različitim dijelovima pokrajine Antioquije. Nije se ograničila samo na obrazovanje djece, nego ih je i evangelizirala i prenosila im kršćanske vrijednosti. Duboko je u sebi nosila želju da postane karmeličanka. No istovremeno je osjećala želju za širenjem evanđelja u najudaljenijim krajevima zemlje, za spasenje ljudi koji nikad nisu susreli Isusa Krista. Odrekla se zašto svojega "životnog sna" o karmelu i otvorila se Božjemu nadahnuću.

Sv. Laura Montoya Upegui, duhovna majka Indijanaca

Ujednom trenutku svojega učiteljskog zvanja Laura je imala veliku potrebu da pomaže Indijancima u Južnoj Americi. Govorila je da želi "postati Indijanka s Indijancima da ih sve pridobije za Krista". Prepoznavajući i poštujući njihovo dostojanstvo u vremenu kad su ih mnogi smatrali divljim zvijerima, Laura je htjela okončati tu rasnu diskriminaciju i osobno se žrtvovati da im donese nauk i ljubav Kristovu. Dana 14. svibnja 1914. godine napustila je Medellin, zajedno s još četiri mlade suradnice, i krenula u Dabeibu živjeti među Indijancima. Ta nova redovnička obitelj je uz pomoć biskupa Massimiliana Crespa iz Biskupije Santa Fe de Antioquia prznata kao Misionarke Bezgrješne Djevice Marije i svete Katarine Sijenske. Mnogi su ih obeshrabrivali na njihovu misijskom putovanju prema Indijancima, tvrdeći da će ih te zvijeri brzo uništiti. No ništa nije zaustavilo revnost i odlučnost Laure i njezinih suradnica. Majka Laura je jasno napisala pravila prema kojima se trebaju ravnati njezine suradnice u pozivu služenja Bogu među Indijancima, te živjeti sklad između apostolskog i kontemplativnog života. Ona je promicala pedagogiju ljubavi kao jedini način zajedništva s Indijancima. Na taj način je iz dana u dan ostvarivala ono što je nazvala "djelo Indijanaca", tj. zajedništvo s braćom i sestrama u južnoameričkim šumama. Majka Laura umrla je 21. listopada 1949. godine u Medellinu, nakon duge i teške bolesti. U posljednjih devet godina svojega života živjela je u invalidskim kolicima. Nastavila je poučavati primjerom, riječju i pisanjem. U trenutku njezine smrti zajednica je brojila 90 kuća, u trima državama, s 467 redovnicama. Danas djeluju u 19 država diljem Amerike, Afrike i Europe.

Valja napomenuti da je misijsko djelovanje majke Laure među Indijancima bilo izvor naduhnuća papi Piju X., koji je nekoliko mjeseci nakon što je primio njezino pismo objavio encikliku *Lacrimabili statu*, u kojoj opisuje žalosno stanje u kojem se nalaze Indijanci, pozivajući biskupe da pomažu obespravljenima. Papa Ivan Pavao II. proglašio je majku Lauru blaženom 25. travnja 2004., a 12. svibnja 2013. papa Franjo proglašio ju je svetom. Sv. Laura je tako postala prva svetica iz Kolumbije. Papa Franjo je u svojoj propovijedi posebno istaknuo njezino misijsko djelo inkulturacije, tvrdeći da je ona duhovna majka Indijanaca, jer ih je "primala s ljubavlju naučenom od Boga i vodeći ih Bogu učinkovitom pedagogijom, koja je poštovala njihovu kulturu i koja joj se nije suprotstavljala". Proglašena blaženom i svetom u vazmenom vremenu, sveta Laura ostaje živi primjer kako je Krist dobro došao u svaku kulturu, ali još više, da je on onaj koji svakoj kulturi vraća dostojanstvo i daje slavu uskrsnuća.

Vlč. Odilon Singbo

darovatelji

ZA MISIJE I MISIONARE:

N. N., Ljubuški 200 KM * Nikolina Petrović 5 KM * Andre i Niko Šapina, Mostar 25 KM * Dragica Rakić, Potoci 50 KM * Marko Škobić, Potoci 50 KM * Župa Gromiljak 700 KM * M. i B. I., Sarajevo 100

KM i 50 EUR * Lucija Vidošević, Vitez 30 KM * Župa Budžak 30 KM * ob. Pere i Ane Raguž, Čapljina 250 EUR * Tomislav Ćubelić 100 kn + 100 kn * Vinko Klarić 150 kn * N. N. 390 kn * Berislav Bambir 50 kn * Kazimir Zelić 200 kn * Ljiljana Ivićević 200 kn * Zoya Zubčić 50 kn + 50 kn * Ljiljana Benčak 200 kn * Zdenka Podhraški-Relja 20 kn * Misijска zajednica 400 kn * Danijel Krizmanić 200 kn * Dušanka Tadić 200 kn + 200 kn * Ivica Inkret 300 kn * Tomislav Borovac 50 kn + 50 kn * Petar Pelić 200 kn * Tomislav Skroza 200 kn + 300 kn * Sanelia Kučan 100 kn * Jelena Grabant 200 kn * Ankica Udljalik 300 kn * Ante Matković 50 kn * Jelena Marinčić 200 kn * Marija Baričević 200 kn * Davor Cindrić 480 kn * Ante Jurićev 400 kn * Kristina Filipović 50 kn * Jasmina Bernat 50 kn * Nada Peleh Serenčić 100 kn * Veronika Valičević 100 kn * Ivica Petrinović 60 kn * N. N. 100 kn * Bože Radoš 3.000 kn * Barbara Kuharić 100 kn * Marija Lešković 100 kn * Nikola Tomkić 250 kn * Miroslav Fadiga 100 kn * Zlatko Savin 100 kn * Midhat Huskić 50 kn * Nina Vodopić 100 kn * Josip Barnjak 110 kn * Dubravka Trgovec 50 kn * Ljiljana Benčak 200 kn * Dominika Papić Kukić 100 kn * Manda Bunjevac 150 kn * Nada Peleh Serenčić 50 kn * Nevenka Čurin 100 kn * Danica Hursa 35 kn * Dragutin Ricijaš 150 kn * Ivana Josipović 100 kn * Marica Lastro 400 kn * Mario Horvat 200 kn * Mara Kokalović 700 kn * Marija Sučić 100 kn * Kata Galac 200 kn * Eduard Omahen 300 kn * vč. Ivan Janeš 800 kn * Barica Vuica 100 kn * Gordana Radošević 50 kn * Ljiljana Lukač 200 kn * Nada Luzina 1.000 kn * Svečenički dom Krk 20 EUR * Marijan Šviben 300 kn * Kristina Herceg 600 kn * don Frano Markić 3.000 kn * Župa Navještenja BDM, Velika Gorica 6.800 kn * Francika Sedlaček 200 kn * Vjekoslav Klarić 60 kn * Ljubica Mlinar 300 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBITIJE:

Ivo Ivićević, Donja Golubinja 40 KM * Ljubica Jelić, Široki Brijeg 30 KM * N. N. 400 kn * Božena Klepić Hećimović 3.000 kn * Blaško Kivić 200 kn * Branka Dragojević 300 kn * Darovatelji preko o. Drage Kolimbatovića 3.900 kn * Iva Jurčević 100 kn * Pero Petanjak 100 kn * Vlč. Ivica Miškulin 300 kn * Željka Vodopija 200 kn * Franka Krizmanić 200 kn * Jadranka Bačić Katinić 100 kn * Nada Alfirev 100 kn * Pave Radonić 300 kn + 300 kn * Milka Brunec 200 kn * Marija Mišić 200 kn + 200 kn * Vera Čarbonja 200 kn * Milka Brunec 200 kn * Ljubomir Laštro 150 kn * Gordana Radošević 50 kn + 50 kn + 50 kn * Gordana Šižgorić 100 kn + 100 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJICE:

Župe Banjolučke biskupije: Banja Luka 120 KM * Barlovc 28 KM * Bošanska Gradiška 112 KM * Budžak 52 KM * Čuklić 125 KM * Glamoč 60 KM * Jajice 56 KM * Kotor Varoš 47 KM * Lištani 390 KM * Livno 228 KM * Ljubunjić 154 KM * Marija Zvijezda 150 KM * Motike 11 KM * Nova Topola 10 KM * Odžak-Caić 100 KM * Petrićevac 85 KM * Prijedor 90 KM * Prnjavor 405 KM * Sanski Most 23 KM * Šurkovac 50 KM i Vrbnjaci 55 KM * OŠ Ivana Mažuranića, Tomislavgrad 1.854,70 KM * VBS - Sarajevo 144,98 KM * Marica Kosović 200 kn * Štefica Ričko 100 kn * Kata Zovak 200 kn * Jasna Kamenar 100 kn * Ljerka Berković 40 kn * Sanja Nikčević 500 kn * Stjepan Kozelka

50 kn * Ivana Matanović 150 kn * Vesna Varga 160 kn * Župa Ivanec 2.900 kn * Župa sv. Mihaila Arkandela 1.600 kn * Župa Navještenja BDM, Velika Gorica 5.400 kn

ĐELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEČENIKA U MISIJAMA:

Benedikt Pehar, Gradac – Čitluk 300 KM * A. O., Banja Luka 100 EUR * Molitvena zajednica „Emanuel“ Grude 300 KM * Tonći Zelenika, Mostar 200 KM * korizmeni prilozi svećenika Mostarsko-duvanjske i Trebinjsko-mrkanske biskupije: don Jozo Ančić 50 KM * don Đuro Bender 100 KM * don Davor Berezovski 50 KM * don Ivan Bijaković 50 KM * fra Ferdo Boban 200 KM * don Jozo Čirkov 100 KM * fra Dario Dodig 200 KM * don Ante Đerek 200 KM * don Josip Galić 100 KM * don Stipe Ivančić 100 KM * don Blaž Ivanda 100 KM * fra Tomislav Jelić 100 KM * don Ivan Kordić 50 KM * don Nedjeljko Krešić 50 KM * fra Ante Kurtović 100 KM * don Marko Kutleša 100 KM * fra Ivan Landeka 100 KM * fra Marinko Leko 200 KM * don Rajko Marković 100 KM * don Nikola Menalo 100 KM * fra Gabriel Mioč 200 KM * don Ante Pavlović 100 KM * don Antun Pavlović 100 KM * N. N., 500 KM * don Ivan Perić 300 KM * don Damjan Raguž 150 KM * don Vinko Raguž 200 KM * fra N. N., 100 KM * don Ivo Sutalo 100 KM * don Ivan Zovko 50 KM * fra Velimir Bagavac 50 EUR * don Ilija Drmić 50 EUR * don Stipe Gale 50 EUR * fra Karlo Lovrić 50 EUR * don Tomislav Ljuban 50 EUR * fra Petar Ljubić 100 EUR * don Krešimir Pandžić 50 EUR * fra Marinko Šakota 100 EUR * don Mladen Šutalo 50 EUR * don Radoslav Zovko 50 EUR * don Tomislav Majić 200 CAD * N. N., 200 CAD * Tomislav Bilić 150 kn * Mario Preden 900 kn * Anka i Damir Lončar 100 kn * Biserka Zorbas 100 kn * Gordana Šižgorić 50 kn * Nikola Crnković 100 EUR * Župa Vis 800 kn

ZA GLADNU DJECU:

Siniša Škočibušić, Mostar 50 KM * Irena Šimić, Humac 30 KM * Božidar Ravenščak 300 kn + 300 kn * Autoprijevoznik Željko Glavina 1.000 kn * Marinko Hudolin 200 kn * Cvjetna Mijoč 50 kn * Slavka Kopačin 200 kn * Benzin Perić 1.500 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

V. V., Sarajevo 50 KM * Jelena Kraljević, Široki Brijeg 60 KM * Ivanka Doko, Čitluk 25 KM * Mara Jurić, Bijelo Polje 70 KM * Komping d.o.o. – Vitez 50 KM * Ljubica Gucić 50 kn * OŠ Ivana Mažuranića, 4. A razred, Novi Vinodolski 30 kn * Mihael Popinjač 100 kn * Robert Čaran 10 kn * Dubravko Dujmić 100 kn * Katica Ramadža 200 kn * Anda Svoboda 50 kn * Danica Kristić 100 kn * Senka Dominiković 100 kn * Tihamer Tičinović 1000 kn * Igor Končurat 300 kn * Ivana Mikac-Cergolić 100 kn + 100 kn * Dario Maradin 100 kn * Tomislav Skroza 300 kn * Grgur Drozdek 75 kn * Sonja Kovačević 200 kn * Zorica Klasan 100 USD * Ljubica Filipović 800 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KONGU:

A. O., Banja Luka 100 EUR * Blaško Kivić 100 kn * Dario Časar 100 kn * Nikola Horvat 100 kn * Katica Molnar 100 kn * Vesna Mohorović 60 kn * Željana Nižić 50 kn * Mirna Nothig 100 kn * Marijana i Mato Miloš 600 kn * Lidija Petrač 70 kn * Kata Sabelja 100 kn * Siniša Hajšok 20 kn * Viktorija i Ivan Vičić 100 kn * Ivka Nedžić 50 kn * Mladen Crneković 100 kn * Ružica Medvarić Bračko 100 kn * Lucija Dančević Sočak 100 kn + 100 kn * Mara Raguž 200 kn * Ilija Raguž 200 kn * Ivo Raguž 200 kn * Matija Knežević 50 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJI:

Robert Skejčić 150 kn

ZA MISIJI KISONGO U TANZANIJI:

Župa Uznesenja BDM, Dračev 960 KM * Župa sv. Ivana ap., Mostar 1.000 KM * Slava i Draženko Pažin, Stolac 200 KM

ZA MISIJI DAKAWA – TANZANIA:

Župa Uznesenja BDM, Dračev 960 KM * Slaven Niče, Livno 175 KM

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Vesna i Dragan Prlić, Žepče 200 EUR * Ruža Doknjaš 30 kn * Slavica Bilandžić 100 kn * Iva Miličević 150 kn * Kristina Jurković 200 kn * Obitelj Banović 100 kn * Lucija Dančević Sočak 100 kn * Marija Rudančić 200 kn * Matija Knežević 50 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Vice Marušić 300 kn * Milan Čogelja 50 kn * Jelena Prskalo 600 kn * N. N. 100 kn * Romano Tripalo 150 kn * Stana Prskalo 150 kn * Igor Pivac 500 kn * Obitelj Banović 100 kn * Katarina Vajdoher 100 kn * Matija Knežević 50 EUR * Marija Smoljo 100 k

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Župa Uznesenja BDM, Dračev 970 KM * Mato Baškarić, Srednja Slatina 100 EUR * sestre Kćeri Božje Ijbavi, Tuzla 200 KM * Dragica Dada Lopin, Aladinici 50 KM

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBII:

Marija Puharčić 40 kn * Obitelj Banović 100 kn * Marija Bartošek 200 kn + Marija Bartošek 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Vlč. Jakov Filipović, Odžak 100 EUR * A. O., Banja Luka 100 EUR * Siniša Škočibušić, Mostar 50 KM * Sandra Ščukanec 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Ivan Bošnjak 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KENJI:

Magdalena Pažin, Stolac 200 KM

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

N. N. 400 kn * Milan Šijan 250 kn + 250 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Ružica Medvarić Bračko 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDIJU:

Nada Hrga 300 kn * Matija Knežević 50 EUR * Marija Smoljo 100 kn

ZA MISIJE NA ISLANDU:

N. N. 400 kn

ZA MISIJE I GLADNE U MOZAMBIKU:

Sestre Klanjateljice Krvi Kristove, Nova Topola 400 KM * Klanjateljice Krvi Kristove, Sarajevo 100 KM

MASLINOVE GRANČICE:

Župe Banjolučke biskupije: Katedrala 523,20 KM * Barlovc 111 KM * Bihać 160 KM * Bila kod Livna 521 KM * Bosanska Gradiška 166 KM * Bosansko Grahovo 40 KM * Budžak 95 KM * Čuklić 175 KM * Dragalovci 9,05 KM; 0,60 EUR i 8,55 KN * Drvar 250 KM * Glamoč 319 KM * Jajce 75 KM * Kotor Varoš 102 KM * Lištani 131 KM * Livno 500 KM * Ljubunjić 203 KM * Marija Zvijezda 117 KM * Motike 20 KM * Nova Topola 30 KM * Odžak-Caić 110 KM * Petrićevac 91 KM * Podhum 209 KM * Presnica 41 KM * Prijedor 108 KM * Prnjavor 522 KM * Sanski Most 38 KM * Stara Rijeka 18 KM * Šurkovac 150 KM * Trn 27 KM * Vidoši 195 KM i Vrbnjaci 15 KM+5 EUR

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Matija Knežević 100 kn

ZA AKCIJA MIVU - MISIJSKA VOZILA:

Preč. N. N., Sarajevo 2.000 KN * Zdenka Babara 350 kn * Marija Pupić 100 kn * Danijel Oprauš 50 kn * Ante Vežić 50 kn * Luca Radman 20 kn * Aleksandar Branković 40 kn * Natko Blagojević 100 kn * Župa Vis 1.200 kn

POŠTANSKE MARKICE I TELEFONSKE KARTICE:

VBS – Sarajevo * Suzana Poljak * Svečenički dom, Krk * Župa Buje * N. N. * Franjevački svjetovni red sv. Elizabete, Trogir * Mato Babić * Nikola Simonetti * Lidija Miler * S. Magna Borovac * Zadarska nadbiskupija * Udruga Eko Veteran * Župa Buje

SISAK 2015.

27. ljetni susret misionarki i misionara

Ljetni susret misionara i misionarki Crkve u Hrvata održat će se ove godine od 6. do 9. srpnja 2015. u Sisačkoj biskupiji. Domaćin susreta bit će preuzvijšeni Vlado Košić, sisački biskup, zajedno sa svojim svećenicima, redovnicima, redovnicama i Božjim narodom.

Na susretu će sudjelovati misionari i misionarke iz Afrike, Latinske Amerike, Oceanije, te nekih misijskih zemalja u Europi, a uz njih i hvarsко – bračko – viški biskup mons. Slobodan Štambuk kao predsjednik Vijeća za misije Hrvatske biskupske konferencije, zatim nacionalni i biskupijski ravnatelji Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Okupljanje je predviđeno u ponedjeljak 6. srpnja do 16 sati u Ordinarijatu Sisačke biskupije, Trg bana Josipa Jelačića 1, 44000 Sisak. Misionari i misionarke te biskupijski ravnatelji iz Hrvatske i BiH svoj dolazak trebaju najaviti do 15. lipnja 2015. na sljedeću adresu:

Papinska misijska djela u RH,
Ksaverska cesta 12a, 10000 Zagreb,
tel. 01/5635055,
e-mail: missio.croatia@misije.hr.

MISIJSKA KRIŽALJKA – TRAVANJ 2015.

Radosna vijest	Sitna čestica	Kršć. krajepost	Materija	Dva ista slova	Grgo	Sljepoća	Bernard odmilja	R	Rimski 4	Papirici za umatanje duhana	Radosna vijest	Posjed	Rodno mjesto o. Ante G.	
Naš misionar u postupku za proglašenje blaženim											GM Tremolo			
Gostionice (lat.)								Gorevine Bez hrane						
Pjesma				Ploča za zvonjavu Italija					Muška pčela Civilni					
Mjesto gdje je sahranjeno o. Ante										Nog. klub Sol (lat.)				
					Sumpor	Dva ista slova Konac			Broj Uzvik bola					
					Zemlja djelovanja o. Ante G.					V Zamjenica				
					Ji		Američki pištolji R							
					Trijem									

Rješenja iz prošlog broja: VELIKI PETAK, CVJETNICA, ČETVRTAK.

